

Fåglar i Bohuslän

Fågelåret 2004

Fåglar i Bohuslän

ges ut av Bohusläns Ornitologiska Förening (BohOF) och har utkommit med ett nummer per år sedan 1999. Innehållet utgörs främst av en sammanställning av intressantare fågelobservationer som gjorts under det senaste året, baserad på de uppgifter som kommit in via rapportsystemen på nätet (*Kustobsar* och *Svalan*) samt, till en mindre del, individuella årsrapporter från enskilda fågelskådare.

BohOF grundades år 1998 och har för närvarande (år 2005) 270 medlemmar. Föreningens syfte är att stimulera intresset för och kunskapen om fågellivet i Bohuslän, samt att agera i fågelsskyddsfrågor inom landskapet. Varje år anordnas ett antal möten, exkursioner, studiecirkelar och resor för medlemmar och andra intresserade.

Medlemsavgiften (som inkluderar *Fåglar i Bohuslän* och två medlemsblad per år) för 2005 är 100 kr, för juniorer 50 kr och för familjemedlemmar 40 kr. Beloppet sätts lämpligen in på postgiro 169 55 43-7, och glöm inte att ange namn, adress och gärna telefonnummer. Dekaler med BohOF:s märke kostar 20 kr. Äldre fågelrapporter finns fortfarande att köpa (fågelåren 1998-2003); är du intresserad så hör av dig till Kenneth Johansson (tel nr på sidan 63).

På BohOF:s hemsida **www.bohof.com** finner man all möjlig information om föreningen och fågelskådande i Bohuslän, samt flera intressanta länkar. Vill man ta del av aktuella fågelobservationer kan man gå in på **www.kustobsar.se**

Namn, adresser och telefonnummer till BohOF:s styrelsemedlemmar och kommunombud återfinns på sidan 63. Rapportmottagare är Lars Viktorsson, och hans adress, e-postadress och telefonnummer finner du på sidan 6.

Innehållsförteckning

Fågelåret 2004	4
Systematisk sammanställning	8
Fynd som ej godkänts för publicering	51
Fenologi 2004	53
Ringmärkningen på Industriängarna	55
Rapportmall för år 2005	60
Årets tuvsnäppa	62
BohOF:s styrelse och kommunombud	63

Omslag: *Spetsbergsgrisslan i Kungshamn i nov 2004. Foto: Ola Sandberg.*

Baksida: *Skärnsnäppor på Ramskär 29 feb 2004. Foto: Matti Åhlund.*

Förord

Vid BohOF:s höstmöte 2005, som ägde rum på Hållö den 2 oktober, avtackades Gunnar Wikman för mycket lång och trogen tjänst. Han har under flera decennier varit en centralfigur i Bohusläns fågelrapportering och var en av initiativtagarna till BohOF, såväl som dess första ordförande. Men Gunnar tog del i landskapets fågelrapportering långt innan dess – är det någon som förtjänar beteckningen ”Mr Bohuslän” i det här sammanhanget så är det han. Gunnar har genom åren lagt ner oräkneliga timmar på att sammanställa och förmedla fågelobservationer, både i föregångarna till *Fåglar i Bohuslän* och i andra sammanhang. Vi hoppas kunna återkomma till detta i framtida nummer av tidskriften, och vill även här passa på att tacka Gunnar för hans insatser.

Gunnar Wikmans efterträdare på posten som rapportmottagare är Lars Viktorsson, som redan är ledamot i Rrk (regionala rapportkommittén) Bohuslän. Lars kommer från Säffle i södra Värmland, men bor och arbetar sedan länge i Uddevalla. Hans adress mm finner du på sidan 6.

Fågelrapporteringen i Bohuslän har genomgått ännu en förändring: vid årsskiftet 2004/2005 upphörde rapportfunktionen på *Kustobsars* hemsida. All rapportering via nätet sker nu genom *Svalan* (www.artportalen.se/birds), men aktuella observationer redovisas fortfarande på samma lättillgängliga sätt på *Kustobsars* hemsida (www.kustobsar.se). Observera att det fortfarande går alldeles utmärkt att rapportera genom en vanlig ”pappersrapport” som skickas till Lars Viktorsson.

Inför år 2006 har vi ambitionen att försöka ge ut *Fåglar i Bohuslän* (fågelåret 2005) redan under första kvartalet, för att sedan under hösten ge ut ett rent tidskriftsnummer med artiklar om Bohusläns fåglar, fågellokaler och fågelskådare. Vi får se om detta är möjligt. Har du uppslag till artiklar eller kan bidra med sådana till ett eventuellt höstnummer under 2006, så hör av dig till undertecknad.

Att sammanställa en sådan här årsrapport är inte lätt: antalet observationer, datum, lokaler, observatörer och medobservatörer är mycket stort, och det är svårt att undvika att olika slags fel smyger sig in. Vi ber om ursäkt för sådana misstag, och ber dig också påpeka allvarigare fel så att vi kan rätta till dem i kommande nummer (kontakta undertecknad eller rapportmottagaren).

Till sist ett stort tack till alla som bidragit med fågelrapporter och foton detta år, samt till alla som på andra sätt medverkat i framställningen av denna skrift.

Ingemar Åhlund

Tel 0704-50 86 25

E-post: ing_ahlund@hotmail.com

Fågelåret 2004

Årets riksinventeringsart var *gråhäger*, och Rune Hixén utförde en grundlig genomgång av artens historia i landskapet samt en inventering av befintliga kolonier. Resultatet återfinns i sammandrag i arttexterna nedan.

Bland arter som förekom i rekordantal detta år finner vi *fjällabb*, *storlabb*, *tretåig hackspett* och *vattenpiplärka*. Återigen konstaterades häckningar av *bläsand* och *snaverand* i södra delen av landskapet.

Inom raritetsavdelningen återfinns observationer av bl a *vitnackad svärta*, två *baleariska liror* (f d medelhavslira), *tuvsnäppa*, två *vitvingade trutar*, *spetsbergsgrißla*, *korttållärka*, två *kungsfågelsångare*, *brandkronad kungsfågel*, *rosenstare*, *gulhämpling* och en ringmärkt *dvärgsparv*. Särskilt roligt var att två *ismåsar* dök upp i slutet av året, även om få skådare fick se dem i Bohuslän. Den första av årets två nya arter för landskapet var väntad: *skedstorken* häckar ju så nära som i Danmark. Fyndet gjordes under en BohOF-exkursion till Härmanö i maj, och många är nog de skådare som önskar att de anmält sig till den utflykten! Landskapets första *nilgås* väckte kanske mindre uppmärksamhet. Därmed har **353** arter påträffats i landskapet Bohuslän till och med år 2004.

Vädret

Vinterväder rådde i **januari**, dels med kyla i månadens början och runt den 22, dels med stora mängder snö och regn i slutet av månaden. Mild luft kom in i början av **februari**, för att avlösas av snö och kalluft omkring den 10. Plusgrader under dagen och minusgrader nattetid. En kallfront den 22-23 gav flera dm snödjup. Torrt och soligt väder kännetecknade de två första **mars**veckorna, med enstaka kalla vinternätter. Inbrytande vårvärme gav nederbörd och kraftiga lågtryck med stormvindar på 25 m/s den 20. Efter ett bakslag med kalla nätter kom vårvädret i månadens slut.

Sydostliga vindar gav en av de tre varmaste **april**månaderna på de senaste fyrtio åren. Ännu mer gällde det de östliga delarna av Sverige. **Maj** var varm till att börja med, men sval luft kom in i månadens mitt, för att räcka månaden ut. Så sent som den 22 uppmättes minusgrader nattetid. Pingstdagarna i månadsslutet blev något varmare. **Jun**vädret var kyligt, regnigt och blåsig. Det bästa vädret hade vi i månadens början. Också **juli** blev solfattig och regnig, alltså sval. Men det är ju inget underligt. De senaste åren har gett oss ungefär samma väderbild. Som tröst gav de sista julidagarna en väderförbättring. I **augusti** kom äntligen ett efterlängtat sommarhögtryck. Den 9 hade Göteborg hela 30.9 grader varmt. En kallfront i månadens mitt vände temperaturen nedåt. Men regn och åskfronter gjorde också månaden ovanligt nederbördsrik. Lämpliga havsfågeldagar kom i månadsslutet.

Också **september** hade flera dagar för havsfågelspaning den sista tredjedelen. Snudd på stormstyrka uppmättes bl a vid Väderöarna. Sommarvärmen dröjde sig kvar i början av månaden, och i månadsslutet kom ett

Brandkronad kungsfågel, Hönö kyrkogård 3 apr. Foto: Ola Sandberg.

nytt högtryck. **Oktober** blev regnrik med normal medeltemperatur. Ett högtryck med torrt och soligt väder inträffade i månadens mitt. Havsfågeldagar bjöd månaden också på. **November** hade en rekordhög värmenotering på månadens första dag, 13,9 grader, den högsta kända temperaturen för november. Flera regnområden avlöste varandra, men sedan slog vintern till. Den 22-23 låg ett decimetertjockt snötäcke, som försvann med milda sydvästsvindar mot månadsslutet. Mildväder dominerade helt **december**. Det blåste hårda sydvästsvindar några dagar. I mitten av månaden helt kortvarigt minusgrader. Årets julsnö blev tillfällig, men lyste ändå upp vintermörkret.

Fågelrapporten

Underlaget till årets rapport kommer till största delen från *Kustobsar* och *Svalan*. Uppgifterna gäller hela landskapet, alltså även Öckerö kommun och bohusdelen av Hisingen. Av utrymmesskäl är datauppgifterna oftast i sammandrag eller tabellform. Är du intresserad av detaljuppgifter för en viss art så kan du antingen gå in och söka dessa direkt i *Kustobsars* eller *Svalans* databanker (näadresser ovan) eller be rapportmottagaren om hjälp. För flera observationer av sällsyntare fåglar, där raritetsrapport krävs, saknas ifyllt raritetsblankett från observatören. Dessa återfinns under rubriken ”Fynd som ej godkänts för publicering”.

Om allmän rapportering

För att vi ska få en god bild av landskapets fågelliv behövs bidrag från alla. Häcknings- och flyttningsförhållanden förändras för vissa fågelarter genom störningar och biotopförändringar, och att uppmärksamma detta är viktigt.

Uppgifter som lämnats via *Svalan* (www.artportalen.se/birds) kommer automatiskt med i underlaget till årssammanställningen. En personlig rapport skriven vid årets slut kan dock på ett bra sätt sammanfatta förändringar i olika arters uppträdande, och ge mer detaljerad information än de uppgifter som lämnas via *Svalan*. En sådan rapport kan alltså vara ett fint komplement till de observationer man redan förmedlat till *Svalan*, men man behöver givetvis inte rapportera dubbelt.

En eventuell årsrapport skickas in före den 31 januari. Den ska helst vara uppställd i systematisk ordning i A4-format och enligt följande mall: art – antal – kön, ålder, beteende – lokal – kommun – datum – (2005-01-01) – observatör. Använd Excel med denna kolumnuppställning för att undvika mödosamt extraarbete och misstag i framför allt sifferuppgifterna. Rapportmallen återfinns på sidorna 60-61, samt på vår hemsida (www.bohof.com).

Om raritetsrapportering

För arter där raritetsrapport krävs är det viktigt att blanketten lämnas eller skickas till rapportmottagaren så snabbt som möjligt. De som rapporterar via *Svalan* kan också lämna raritetsrapport där; påminnelse och blankett kommer ”automatiskt” vid inloggning. De mest sällsynta arterna granskas av SOF:s raritetskommitté (Rk) som sammanträder ett par gånger per år. Rapporter som inte kommer in i tid riskerar att inte bli klara till innevarande års fågelrapport.

Rapportmottagare

Lars Viktorsson
Stenbackevägen 5
451 34 Uddevalla
Tel 0522 - 860 37
E-post: lars.v@spray.se

Medlemmar i Rrk Bohuslän 2004

Peter Backman	0522 - 393 28
Lennart Hermansson	0303 - 77 32 50
Thomas Liebig	0303 - 891 23
Sune Westman	0525 - 253 83
Gunnar Wikman	0303 - 22 00 62
Peter Strandvik	0303 - 612 75
Lars Viktorsson	0522 - 860 37

Årets rapport

Arttexterna har författats enligt följande:

Matti Åhlund: *svart svan – storskrake, smålom – vit stork* samt *bredstjärtad labb – lunnefågel*

Ingemar Åhlund: *järpe – vaktel, tatarfalk, vattenrall – brednäbbad simsnäppa* samt *skogsduva – tretåig hackspett*

Thomas Liebig: *bivråk – pilgrimsfalk* (utom tatarfalk) samt *korttålräka – sävsparv*

Gunnar Wikman har bearbetat observationsdata och fynduppgifter, skrivit vadersammanfattningen och rapportmallen, samt tillhandahållit uppgifterna om antal fynd och ex för rariteterna. Gunnar har också varit ”spindeln i nätet” i Bohuslänns rapportverksamhet. Redigering, layout och redaktionsarbete har utförts av Ingemar och Matti Åhlund.

Förkortningar och förklaringar

Ad, adult: gammal fågel i slutlig dräkt

Dekad: tiodagarsperiod; en månad har alltså tre dekader

Juv, juvenil: ungfågel

Pull (pullus eller pulli): dununge

Sj: sjungande

Sp: spelande

Subad: nästan adult, inte riktigt gammal och utfärgad

1K, 2K osv: ålder angiven i kalenderår

Kommun- och områdesförkortningar

H-n Hisingens bohusdel

K-v Kungälv kommun

L-E Lilla Edets kommun (bohusdelen, dvs väster om Göta älv)

L-l Lysekils kommun

M-l Munkedals kommun (utom Valbo-Ryrs socken, som tillhör Dalsland)

O-t Orust kommun

S-ad Strömstads kommun

S-nd Stenungsunds kommun

S-s Sotenäs kommun

T-m Tanums kommun

T-n Tjörns kommun

U-a Uddevalla kommun

Ö-ö Öckerö kommun

Systematisk sammanställning för år 2004

[Svart svan] *Cygnus atratus*

Liksom 2002 och 2003 har en svart svan visat sig på några platser längs bohuskusten 2004: Vikefjorden, Sotenäs 11 augusti (Jan Artursson) och Långökilen, Strömstad 9-17 oktober (Björn Forsberg). Runt om i Sverige sågs omkring 5 ex av denna parkrymling, de flesta i sydvästra landskapen.

Mindre sångsvan *Cygnus colombianus*

Endast fem fynd, alla från våren.

2 ad mot N Härmanö, O-t 15 mars (Lasse Svensson), 2 ad rastande Torslandaviken, H-n 14-15 mars (Anders Johansson, Uno Unger, Mikael Forsman), 1 ad mot O Kråkudden, Hönö, Ö-ö 14 mars (Stefan Svanberg), 5 ex mot O Holmen, Lane-Ryr, U-a 17 mars (Hans Petersson), 1 ex mot N Kråkudden, Hönö, Ö-ö 6 apr (Tina Widén).

Sångsvan *Cygnus cygnus* H

Ingen häckning konstaterad, men några observationer i Kungälv som kan tyda på häckning.

1 par Toreby mosse, Harestad, K-v 2 apr (Peter Hvass), samt 2 ad Dösebacka, Romelanda, K-v 15 apr (Peter Strandvik) och 1 ad i närbelägna Tvibotten, K-v 26 apr (Peter Strandvik).
Hög dagssumma: 600 mot N Härmanö, Orust 15 mars (Lasse Svensson).

Sädgås *Anser fabalis*

Tjugoen fynd av totalt 165 ex. Betydligt färre individer sågs 2004 än de senaste åren, men det förklaras av att inga riktigt stora flockar noterades. Antalet fynd (exemplar) fördelade sig på januari 1 (1), februari 2 (4), mars 7 (70), april 4 (70), oktober 5 (18), november 1 (1) och december 1 (1). Tvåsiffrigt rapporterades vid tre tillfällen:

27 ex Öxnäs, Säve, H-n 6 mars (Björn Dellming), 35 ex Västerby, Forshälla, U-a 14 mars (Peter Backman), 62 ex Älgöleran, S-ad 26 apr (Ingemar Åhlund).

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus* Rr

Tredje året i rad som denna sädgås-ras iakttas i Bohuslän: 1 ad av *rossicus*-typ rastande Tofta kile, Kungälv 7 april (Peter Strandvik). De flesta ses i sydöstra Sverige.

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Tjugotvå fynd av totalt 325 ex som fördelade sig på mars 3 fynd (34 ex), april 2 (2), maj 3 (19), juni 1 (1), september 8 (230), oktober 7 (42), november 1 (2)

och december 3 (4). Nedan redovisas långstannare, vinterobservationer, flerdagsrastande flockar och största flocken.

1 ex Tofta kile, K-v 14 apr-12 maj (Peter Strandvik, Peter Hvass m fl), 1 ex Kalvöfjorden med omgivning, O-t 15 mars-7 juni (Bertil Berntsson, Stefan Oscarsson), 1 ex Ängholmen, Kalvöfjorden, O-t 12 dec (Stefan Avenfors), 1 ex Torslandaviken, H-n 19 dec (Per Björkman), 2 ex Ramsön, S-nd 2 ex 21 nov-12 dec (Håkan Aronsson), 20 ex Trälebergs kile, L-l 1-22 sep (Anders Fransson, Bernt Andersson), 25-37 ex Färlevfjorden, M-l 24-26 sep (Thomas Eliasson, Patrik Jansson, Jan Artursson), 79 ex mot S Haby bukt, Ramsvikslandet, S-s 25 sep (Patrik Jansson).

Bläsgås *Anser albifrons*

Tre fynd av totalt 5 ex är en normal siffra för Bohuslän de senaste åren.

2 ad mot N Öxnäs, Säge, H-n 6 mars (Björn Dellming), 2 ex mot NNO Ramsön, Jörlanda, S-nd 14 mars (Håkan Aronsson), 1 ex Stranderäng, Åbyfjorden, L-l och Hallinden, Bro, L-l 19-31 dec (Jan Pålsgård, Jörgen Olsson, Tommy Magnusson).

Grågås *Anser anser* 12-2, H

Arten häckar längs hela bohuskusten och på en del lokaler i inlandet. Den är betydligt vanligare än kanadagåsen i norra delarna av kusten. Bara fyra vinterfynd, två i januari och två i december, alla i södra Bohuslän.

Vinterfynd: 4 ex Öxnäs, Säge, H-n 25 dec (Nils Abrahamsson), 2 ex mot N Öckerö 26 dec (Magnus Unger), 1 ex mot S Marstrandsön, K-v 10 jan (Peter Strandvik), 3 ex mot S Ersdalen, Hönö, Ö-ö 10 jan (Christer Fält).

Stora flockar: 725 ex Orrevikskilen, S-d 29 aug (Martin Kvarnbäck), 520 ex Ödsmåls kile, K-v 2 sep (Tommy Järås), 550 ex Skärslätten, S-d 17 okt (Hans Wikström).

[Strippgås] *Anser indicus*

Tre exemplar höll till i Broälvens naturreservat, Lysekil 25 jun-15 jul och gissningsvis samma fåglar i Åbyfjorden och Färlevfjorden 28 aug-5 dec (Mats Tunsvik, Anders Fransson, Thomas Eliasson m fl). En ensam fågel sågs vid Soteskär, S-s 31 jul (Magnus och Uno Unger), Haby bukt, S-s 17 aug (Thomas Eliasson), Trälebergs kile, L-l 27 aug-1 sep (Mats Tunsvik, Anders Fransson) och Bredungen, K-v 5 sep (Uno Unger). Datum utesluter att den ensamme kom från gruppen om tre fåglar. Strippgås har setts årligen i Bohuslän sedan 2001. Asiatisk parkrymning som syns lite här och var i Sverige, i september 2004 fanns minst 23 ex i landet.

[Svangås] *Anser cygnoides*

En svangås höll till i Kungälvstrakten 20 mars-26 juni. Det är fjärde året i rad som en ensam svangås gjort det området osäkert. De senaste fyra åren har 1 ex setts i Bohuslän och Västergötland; 2004 även rapporterad från Kalmartrakten. Parkrymning.

1 ex Röda Grind 20 mar-6 apr (Morgan Ohlson, Fredrik Kobel), Tegelbruksängarna 20 apr-1 maj (Peter Strandvik, Fredrik Kobel), Honeröd i Romelanda 16 maj (Anders Åberg) och Tofta kile 26 juni (Morgan Ohlson).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Nio rapporterade kullar. Sju från Sälöfjorden, K-v; en från Vinga Fjärsjär, Öckerö; en från Måseskär, O-t. Dessutom sågs 1-6 ex vid Soteskär, S-s under häckningstid och en höstflock om 30 ex noterades vid Hållö, S-s 29 aug. Noterades också under häckningstid vid Kalvö-Lindö, T-m. En höstflock i Strömstad om 34-52 ex kan tyda på häckning också i den regionen, men dessa fåglar kan nog lika gärna komma från Norge. Den vitkindade gåsen sprider sig sakta men säkert som häckfågel i Bohuslän. Från Göteborgs södra skärgård rapporterades omkring 50 par 2004 (*Fåglar på Västkusten* nr 2/2005).

Prutgås *Branta bernicla*

Tjugo fynd av totalt 43 ex. Fördelningen över året: april 1 fynd (1 ex), maj 1 (1), juni 1 (9), augusti 3 (3), september 8 (13), oktober 6 (17) och november 1 (1). De flesta fynden utgörs av ensamma fåglar; sådana som stannat flera dagar redovisas nedan.

1 ex Nordre älvs fjord, H-n 31 juli-2 aug och Beckholmarna, Björkö, Ö-ö 16 aug-4 sep (Magnus Unger, Johan Svedholm m fl), 1 ex Haby bukt, Ramsvikslandet, S-s 14-18 sep (Torbjörn Arvidsson, Jan Artursson), 1 ex Nöddökilen och Skärslätten, S-d 9-17 okt (Björn Forsberg, Hans Wikström).

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota* Rr

Fyra rapporter av totalt 12 ex:

1 ex Rörö, Ö-ö 13 mars (David Lundgren), 4 ex mot S Nötholmen, Hönö, Ö-ö 4 sep (Magnus Unger), 1 ex mot S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 22 sep (Per Björkman) och 6 ex mot S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 12 nov (Uno Unger). (Därutöver finns tre fynd av totalt 5 ex för vilka raritetsrapport saknas.)

Nilgås *Alopochen aegyptica*

Första fyndet i Bohuslän: 1 ex Torslandaviken, H-n 11-12 maj (Mikael Forsman, Stefan Svanberg, Magnus Unger). Antalet observationer i Sverige ökar stadigt. Första fyndet gjordes 1999 och 2004 ägde den första häckningen rum (1 par fick ut 8 ungar i Skåne). Nilgåsen är en afrikansk art som inplanterats och nu har frilevande populationer i flera länder i Europa. I Danmark häckade 5 par 2004 och där får den jagas året runt som oönskad invandrare.

[Mandarinand] *Aix galericulata*

Fyra observationer i Trälebergs kile, L-l: 1 hane 28-29 apr, 1 par 18 jun och 1

hona 11 aug (Anders Fransson, Ingemar och Matti Åhlund). Sjätte året i rad som arten visar sig på denna lokal. Fynd nr 9 i Bohuslän (totalt 23 ex).

Bläsand *Anas penelope* 12-2, 6-7

Den fjärde säkra häckningen i Bohuslän konstaterades i Smörsundsdammen, Koön, K-v: 1 hona med 5 pulli 10 jun, dessförinnan hade 2 par observerats på lokalen 15 apr, 1 par 3 maj och 1 hane 21 maj (Peter Strandvik). Dessutom noterad under häckningstid på ytterligare sex lokaler, där framför allt Tofta kile, K-v och Torslandaviken, H-n utmärker sig med många observationer.

Vinterfynd: 2 ex Hamburgö, T-m 6 jan (Jan-Åke Hansson, Bitten Svensson), 1 hane Boxviks kile, O-t 6 feb (Kjell Wallin), 3 ex mot N Rörö, Ö-ö 28 feb (Johan Svedholm), 16 ex Sötegsken, Rossö, S-ad 11 dec (Martin Kvarnbäck), 2 ex Stenskär, Ö-ö 18 dec (Magnus Unger), 3 ex Södra Öddö, S-ad 27 dec (Matti Åhlund).

Höga antal: 200 ex Galtölera, T-m 10 sep (Thomas Carlsson), 180 ex Kalvöfjorden, O-t 29 sep (Bertil Berntsson), 120 ex betande på åker bland gäss Åseby, Solberga, K-v 30 okt (Peter Hvass).

Snatterand *Anas strepera*

Häckning konstaterades för andra året i rad vid Tofta kile, K-v (Peter Hvass), tillika andra säkra häckningen i Bohuslän. Upp till 3 par sågs på lokalen under häckningstid. 1-3 ex observerades regelbundet i Torslandaviken under hela häckningssäsongen. Dessutom noterad under häckningstid vid ytterligare två lokaler.

Kricka *Anas crecca* H, 12-2

Inga häckningar rapporterade. Ett vinterfynd: 1 ex Sandön, Smögen, S-s 1 jan (Jan Artursson). Högt antal: 1100 ex Galtölera, T-m 6 sep (Matti Åhlund).

Stjärtand *Anas acuta* 12-2, 6-7

Inga häckningar, närmast kom Tofta kile, K-v med 1 par 4 apr, 1 hona 5-25 apr och 1 hane 18 jun (Peter Hvass, Peter Strandvik, Peter Keil m fl). Högt antal: 87 ex Galtölera, T-m 10 sep (Thomas Carlsson). Vinterfynd: 1 hane Jordhammarsviken, S-nd 3-6 jan (Peter Keil, Thomas Liebig m fl).

Årta *Anas querquedula*

En trolig häckning vid Lagmansholmen, Säve, H-n: 1 hona med 3 juv 17 juli (ungarna var emellertid så stora att de kan ha kommit längre ifrån), dessförinnan 2 hane 1 hona eller 1 par 18-25 apr, 1-2 hane 2 maj-12 juni (Magnus Unger, Stefan Svanberg). Dessutom noterad vid flera tillfällen under häckningstid vid ytterligare fem lokaler. Vid Tofta kile sågs dessutom en juvenil årta 26 juli och 17 aug (Peter Hvass, Peter Strandvik).

[Kanelårta] *Anas cyanoptera* Rr

Tillägg: Första fyndet i Bohuslän gjordes 2003: 1 hane Tofta kile, K-v 15-27 jun 2003 (Peter Hvass, Peter Strandvik m fl). Sannolikt parkrymning.

Skedand *Anas clypeata*

Ett par eller ensam hane noterad flera gånger under häckningstid vid fyra lokaler. Häckningar har konstaterats vid 3-4 tillfällen i Bohuslän.

Lagmansholmen, Säve, H-n: 4 ex 7 maj, 1 par 8 maj och 3 juni (Magnus Unger, Per Björkman). **Tofta kile, K-v:** 1 par 2-13 maj (Peter Hvass, Peter Strandvik m fl). **Galtölera, T-m:** 1 hane 25 apr-14 maj, dessutom 3 hane 2 hona 31 maj (Martin Kvarnbäck, Hans Wikström, Ingemar Åhlund, Göran Strömberg). **Nöddökilen-Orrevikskilen, S-d:** 1 hane 2-9 maj (Martin Kvarnbäck). Notabelt är också 1 par i Valnäs tjärne, Nord-Koster, S-d 25 apr (Folke Bengtsson) och 1 ad 3 juv på samma lokal 28 jul (Tor Ström).

Brunand *Aythya ferina* 12-2, 6-7

Inga iakttagelser som kan tyda på häckning har noterats, men arten har heller aldrig konstaterats häcka i Bohuslän. Från maj och juni saknas helt observationer. Iakttagen i juli på två lokaler: Kollungeröd vatten, O-t 9 hane 17 jul (Bertil Berntsson), Torslandaviken, H-n 1-2 hane (Magnus Unger m fl). Under vintermånaderna gjordes tre fynd (61 ex) i december, fem fynd (6 ex) i januari och fyra fynd (14 ex) i februari.

Största vinterflocken: 50 ex Torslandaviken, H-n 11 dec (Uno Unger).

Största ansamlingarna: 102 ex Torslandaviken, H-n 3 okt (Uno Unger), 70 ex Kalvöfjorden, O-t 24 okt (Nisse Henriksson, Lars Severö), 52 ex Kollungeröd vatten, O-t 31 okt (Bertil Berntsson).

Vigg *Aythya fuligula* 5-6, anm.värt

Inga riktigt intressanta fynd under häckningstid, även om till exempel 1 hane sågs i Djupevatten, T-m 14 maj (Ingemar Åhlund) och 2 par i Kollungeröd vatten, O-t 9 maj (Stefan Oscarsson). De största flockarna presenteras nedan.

150 ex Sparreviken, Ljung, U-a 10 jan (Lasse Svensson), 250 ex Sandvik, Torslanda, H-n 18 jan (Göran Gustafson), 169 ex Jordhammarsviken, Ödsmål, S-nd 17 jan (Thomas Liebig), 320 ex Galterön, Ödsmål, S-nd 1 feb (Lennart Hermansson), 100 ex Nordre älvs fjord, Björlanda, H-n 1 feb (Uno Unger), 120 ex Kvillehed, Nordre älv, H-n 7 mars (Magnus Unger), 140 ex Kasebukten, Byfjorden, U-a 16 mars (Ingemar Åhlund), 117 ex Kalvöfjorden, O-t 18 mars (Stefan Oscarsson), 100 ex Kalvöfjorden, O-t 20-21 nov (Thomas Liebig, Jörgen Olsson), 230 ex Ljungs kile, U-a 20 nov-12 dec (Lasse Svensson, Christoffer Bladh).

Bergand *Aythya marila*

Fyrtiofyra fynd av totalt 231 ex fördelade på januari 2 fynd (21 ex), februari 1 (2), mars 0, april 2 (2), maj 7 (11), juni 0, juli 2 (2), augusti 1 (1), september 2 (2), oktober 17 (108), november 9 (47) och december 2 (34).

Sommarfynd: 1 ad hane mot S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 26 juli (Magnus Unger), 1 ad hane Torslandaviken, H-n 26 juli-4 aug (Magnus Unger, Uno Unger).

Största flockarna: 35 ex mot S Tångevik, Ramsviklandet, S-s 31 okt (Jan Artursson), 20 ex Rörtången, Solberga, K-v 31 okt (Peter Hvass), 32-33 ex Norde älvs fjord, H-n 27-29 dec (Uno Unger, Per Björkman).

Alförrädare *Polysticta stelleri* Rr (ej ad hane)

Enda fyndet: 1 2K hane rastande nära Ramskär, Segelskären, T-m 27 maj (Ingemar och Matti Åhlund). Därmed finns 42 fynd (totalt 62 ex) i Bohuslän.

Vitnackad svärta *Melanitta perspicillata* Rr

En adult hane rastade och flög sedan mot S vid Rörö, Ö-ö 9 okt (Christer Fält, Magnus Unger). Fågeln sågs också på väg mot S vid Kråkudden, Ö-ö strax därefter (Stefan Svanberg). Detta var fjärde fyndet i Bohuslän (alla av ensamma fåglar).

Knipa *Bucephala clangula* anm.värt

Fyra flockar på 500 ex eller fler har rapporterats.

Minst 1500 ex Kalvöfjorden, O-t 8 feb (Stefan Avenfors), minst 620 ex Stora Tjälleskär, Koster, S-d 12 dec (Matti Åhlund), minst 500 ex Nordgården, Lilla Askerön, T-n 1 feb (Thomas Liebig), 500 ex Måksund, T-m 9 jan (Thomas Carlsson).

Salskrake *Mergus albellus*

Rapporterades regelbundet från 1 januari till 27 mars, därefter bara ytterligare ett fynd under våren (24 apr). Första höstobservationen gjordes 17 okt.

Största ansamlingarna: 30 ex Nordgården, Lilla Askerön, T-n 1 feb (Thomas Liebig), 40 ex Kalvöfjorden, O-t 7 feb (Thomas Liebig), 42 ex Björlanda kile, H-n 1 mars (Bo Nilsson), 100 ex Torslandaviken, H-n 16 mars (Bo Brinkhoff), 24 ex Kalvöfjorden, O-t 28 nov (Thomas Liebig).

Småskrake *Mergus serrator* anm.värt

Stor övernattningsflock vid Ödsmåls kile, K-v: 425 ex 28 okt (Peter Strandvik).

Storskrake *Mergus merganser* 6-8

Fyra rapporter om lyckade häckningar: Stockholmsarna, Harestad, K-v (Gunnar Wikman); Ramsön, Jörlanda, S-nd (Håkan Aronsson); Kalvön, Bokenäs, U-a (Ingemar Åhlund); Fredrikshamns skans, Backa, H-n (Per Björkman).

”Översomrande” grupper uppträder lite här och var, den största (24 ex) noterades vid Galtösundet, T-m 28 juni (Matti Åhlund).

Järpe *Bonasa bonasia*

Sju fynd av denna svårfunna skogshöna är väl ungefär vad vi kan vänta oss numera under ett år. Två nya järplokalerna finns med, varav en i Sotenäs kommun. Annars är det välbekanta lokaler, t ex Ranebo i Tanum, Ranebo i Stenungsund och Stendammen i Lilla Edet. Inga rapporter detta år från Bredfjället, trots normal fältaktivitet i området.

2 ex Ranebo, T-m 24 jan (Göran Strömberg). 1 ex Stora Kattås, K-v 31 mar (Kåre Ström). 2 ex Stendammen, L-E 7 sep (Kjell-Åke Sällström). 1 ex Ranebo, S-nd 3 nov (Kåre Ström). 1 ex Hällsberget, Ödsmål, S-nd 6 nov (Thomas Liebig). 1 ex Mittvättorna, K-v 13 dec (Kåre Ström). 1 ex Övre Kärr, S-s 30 dec (Jan Pålsgård).

Orre *Tetrao tetrix*

Inga häckningsrapporter detta år.

Hisingen: 1 hona Store udd 10 jan (Mathias Theander). 1 sp hane+1 hona Torholmen vid flera tillfällen 7 mar-9 maj (Magnus Unger m fl) och 24 nov (Birger Kaiser). **Kungälv:** minst 3 ex sp Lindesjön 28 apr (Peter Strandvik). **Lilla Edet,** Stendammen: 3 ex sp 12 apr, 4 ex sp 16 maj och 3 ex sp 24 okt (Anders Åberg). 1 ex sp Högens grustag 18 apr (Lars Erik Norbäck, Carl Jyker). **Munkedal:** "några ex" sp Kynnefjäll 26 mar och 1 hona Kyrkemossen 15 jun (Thorsten Gansing). **Orust,** Härmanö: 4 ex 13 apr och 1 hona 12 sep (Lasse Svensson). **Strömstad:** "sp" Mörkemossen 29 jun (Göran Strömberg). **Stenungsund:** 1 ex Svartevatten 31 mar (Kåre Ström). **Tanum:** 1 ex Lunden 14 mar (Martin Kvarnbäck). "Sp" Tormoserödfjället och Amunderöd 11 apr (Göran Strömberg). 1 hona Pulsehagen, Mo 26 apr (Ingemar Åhlund). **Tjörn:** 1 hane Myggenäs 3 jan (Kåre Ström). **Uddevalla:** "flera ex sp" Bredmossen 5 apr (Mattias Olsson). "Sp" Östra Trollgil 10 apr (Ulla Andersson). 2-3 ex sp Herrestadsfjället 1 nov (Thomas Eliasson). 2 honor Sörmossen 9 nov (Hans Petersson).

Tjäder *Tetrao urogallus*

En häckningsuppgift föreligger från Kynnefjäll.

Kungälv: 1 ex Dalen, Torsby 4 jan (Agne Gillholm). 1 ex Mittvättorna 1 apr och 13 dec (Kåre Ström). 3 ex Svartedalen 25 apr (Ingemar Strid). 1 ex Nornäbban 27 okt (Kåre Ström). **Lilla Edet:** 2 hanar Stora Gunnarsvattnet 22 apr (Lennart Hermansson). **Munkedal:** 1 hane Trynebacka 25 jan (Lennart Hermansson). 1 hona Kynnefjäll 27 mar och 1 hona m 4 pull Fjället, Kynnefjäll 16 jun (Thorsten Gansing). **Orust:** 1 hona Tyfta, Stala 25 apr (Stefan Avenfors). **Stenungsund:** 1 ex Äggdalen 5 maj (Kåre Ström). **Tanum:** 1 hane Bredmyr 1 jan (Göran Strömberg). 2 ex Lunden 14 mar (Martin Kvarnbäck). 1 hane Ranebo 18 apr (Göran Strömberg). 1 hane Pulsehagen, Mo 24 jun (Thorsten Gansing). **Uddevalla:** "Sp" Östra Trollgil 10 apr (Ulla Andersson).

Rapphöna *Perdix perdix*

Lägg märke till obsen av 10 rapphönor på Måseskär i september. Fynd finns även från Hisingen, men vi har valt att inte redovisa dessa nedan, eftersom dessa fåglar förmodligen släppts i närheten.

Orust, Vallerö: 2 ex 17 apr (Thomas Liebig) och 1 ex 3 jun (Stefan Oscarsson). 10 ex Måseskär 4 sep (Kåre Ström). **Sotenäs:** 3 ex Soteskogsmärgen 18 apr (Bengt Carlsson).

Tanum: 1-2 ex Hamburgö 7-8 maj (Jan-Åke Hansson m fl). 2 ex Tjurpannan 23 maj (Hans Börjesson).

Vaktel *Coturnix coturnix*

Fyra spelande fåglar inräknades denna försommar, alltså endast knappt en fjärdedel så många som under 2003 års rekordsäsong. Inga vaktlar har rapporterats norr om Uddevalla kommun. Ett borttappat fynd från 2003 redovisas också nedan, vilket höjer årssiffran för det året till ca 18 ex. Därmed har 55 fynd omfattande 71 ex gjorts i landskapet till och med år 2004.

1 ex sp Trädet, Säve, H-n 30 maj (Magnus Unger). 1 ex sp Västerby, Forshälla, U-a 1-2 jun och 2 ex sp samma lokal 3 jun (Peter Backman, Jan Uddén). 1 ex sp Tegneby, O-t 3 jun (Anders Jannesson). **Äldre fynd:** 1 ex sp Harestad, K-v 9 jul 2003 (Peter Strandvik).

Smålom *Gavia stellata* 6-7

De högsta siffrorna under vårsträcket noterades vid Kråkudden, Ö-ö i början av maj: 418 ex mot S 2 maj (Magnus Unger), 143 ex 3 maj och 213 ex 6 maj (Kristoffer Nilsson). Under vårsträcket passerade totalt omkring 2000 ex vid Kråkudden.

Storlom *Gavia arctica* 6-7

Inga häckningar rapporterade trots att det finns 60-65 par i Bohuslän. Och bara sex rapporter från insjöar över huvud taget! Rapportera alla observationer i inlandet.

Svartnäbbad islom *Gavia immer*

Tretton fynd av ensamma fåglar, varav 2 från mars-augusti och 11 från september-februari. Därmed har 105 fynd av 109 ex registrerats i Bohuslän.

1 ad Grosshamn, Ramsviklandet, S-s 1-21 jan (Thomas Eliasson, Hans Petersson, Kenneth Johansson). 1 ad str S Härmanö, O-t 15 mars (Lasse Svensson). 1 2K Kråkudden, Hönö, Ö-ö 22 apr (Marinko Karabatic, Björn Dellming). 1 1K Marstrandsön, K-v 17 sep (Peter Strandvik). 1 ad str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 21 sep (David Armini). 1 ad str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 5 okt (Roger Eskilsson). 1 ex rast Väderöarna, T-m 9 okt (Martin Kvarnbäck, Hans Wikström, Sune Westman). 1 ad str N Härmanö, O-t 6 nov (Lasse Svensson). 1 1K rast Ramsviklandet, S-s 7-20 nov (Bengt Carlsson, Daniel Carlsson, Mats Thorin m fl). 1 ex Smögen, S-s 16 nov (Markus Rehnberg). 1 1K Kockholmen, Rossö, S-ad, Boh 1 dec (Göran Strömberg). 1 ad Nord-Koster, S-ad 16 dec (Dag Cato). 1 ex Tångevik, Ramsviklandet, S-s 24 dec (Thomas Eliasson).

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*

Elva fynd av ensamma fåglar, varav 6 från mars-augusti och 5 från september-februari. Därmed har 74 fynd av 87 ex noterats i Bohuslän.

1 2K Nordre älvs fjord, Björlanda, H-n 3-4 jan (Per Björkman, Magnus Unger m fl). 1 ad Grosshamn, Ramsvikslandet, S-s 21 jan (Hans Pettersson, Kenneth Johansson). 1 ad Kråkudden, Hönö, Ö-ö 10 feb (Per Björkman). 1 2K Vallerö, O-t 23 mars (Ingemar Åhlund, Tommy Järås). 1 ad str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 30 apr (Magnus Unger, Mikael Molin, Kristoffer Nilsson). 1 ex Kråkudden, Hönö, Ö-ö 6 maj (Jan Mogren). 1 ex Kråkudden, Hönö, Ö-ö 13 maj (Tina Widén). 1 ex str S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 20 maj (Roger Eskilsson). 1 2K Grosshamn, Ramsvikslandet, S-s 29 maj-1 juni (Jan Pålsgård, Åke Thomas Eld, Göran Strömberg). 1 2K Ramsvikslandet, S-s 19 juli-24 aug (Thomas Eliasson, Magnus Unger m fl). 1 ex Ramsvikslandet, S-s 29-30 okt (Bernt Andersson, Jan Artursson). 1 ex Grosshamn, Ramsvikslandet, S-s 24 dec (Jan Artursson).

Obestämd islom *Gavia immer/adamsii*

Två fynd: 2 ex vid Lindholmen, Ö-ö 6 sep (Pelle Gustavsson) och 1 ex mot S Grosshamn, Ramsvikslandet, S-s 27 sep (Jan Artursson).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Rapporterad under häckningstid från 16 lokaler. På sju av dessa konstaterades häckning (ungar). Lokalerna listas nedan med högsta antal/häckningskriterium och observationsintervall.

Tanum (2 lokaler): Edsvikstjärnet 2 ex spel/1 par med 2 pull 4 apr-12 aug (Thomas Carlsson, Fredrik Spak m fl), Hamburgö, Kville 1 ex 13 och 18 apr (Jan-Åke Hansson, Bitten Svensson). **Lysekil (1 lokal):** Prästtorps myr, Brastad 1 par 23 maj-19 okt (Stig Pettersson, Mats Tunsvik). **Uddevalla (1 lokal):** Fossendammen, Bokenäs 1 ex 28 jun och 5 jul (Ingemar Strid, Berndt-Johan Lindberg). **Lilla Edet (1 lokal):** Terås grustag, Hjärtum 2 ex 1 aug (Lasse Svensson). **Stenungsund (1 lokal):** Dyfjäll, Jörlanda 1 par m 5 ungar, datum ej angivet (Lennart Samuelsson). **Kungälv (6 lokaler):** Härholmen, Torsby 1 ex 10 maj (Agne Gillholm), Kristiansborg, Lycke 1 ex 9 jul (Peter Hvass), Smörsundsdammen, Koön 2 par, 1 pull 26 apr-19 jul (Gunnar Wikman, Agne Gillholm, Peter Strandvik), Store damm, Ytterby 1 ex spel 2 apr (Peter Strandvik), Toreby mosse, Harestad 1 ex 12 apr och 3 jun (Peter Hvass, Peter Strandvik), Trädals mosse, Torsby 1 par med 3 ungar 26 jul (Agne Gillholm), Varbergsdammen 1 par m 3 ungar 4 apr-3 aug (Henry Olsson, Lars Davidsson, Lars och Jan Pettersson). **Hisingen (4 lokaler):** Lagmansholmen, Säve 1 ad 18 jul (Magnus Unger), Osäckens våtmark, Björlanda 1 ad 22 jul (Fredrik Spak), Svankällan, Säve 1 par med 4 juv 12 juni-29 aug (Birger Kaiser, Tina Widén m fl), Torslandaviken 3 ad /1 par med 3 juv 12 maj-1 aug (Magnus Unger, Tina Widén m fl).

Rapporterad från elva lokaler i januari-februari och december. Lokalerna listas nedan med högsta noterade antal i januari-februari och alla december-observationer (som bara var fyra).

Ekenäs, Syd-Koster, S-ad 1 ex 18 feb (Folke Bengtsson); Rossö hamn, S-ad 3 ex 18 jan (Martin Kvarnbäck, Hans Wikström); Nordströmmarna, O-t/U-a 11 ex 21 feb och 5 ex 20 dec, 8 ex 26 dec (Ingemar Strid); Boxviks kile, O-t 1 ex 26 jan (Anders Jannesson); Ödsmåls kile, Solberga, K-v 2 ex 8 feb (David Armini); Sundet, S-nd 7 ex 4 jan och 3 ex 13 dec (Thomas Liebig); Skåpesund, O-t 5 ex 2 feb (Thomas Liebig); Björnhuvudet, Ö-ö 2 ex 15 jan (Marinko Karabatic); Fotö, Ö-ö 1 ex 9 feb (Hans Werner) och 3 ex 27 dec (Stefan Svanberg); Stora Rävholmen, Ö-ö 1 ex 18 jan (Bengt Karlsson), Hälleviken, Torslanda 1 ex 18 jan (Stefan Svanberg).

Skäggdopping *Podiceps cristatus* H, 12-2

Rapporterad från åtta häckningslokaler. Som för många arter, till exempel storlom, speglar rapporterna inte förekomsten av häckningar i landskapet. Rune Hixén kommer med start 2006 att en gång för alla fastställa skäggdoppingens status som häckfågel i Bohuslän.

Konstaterade eller möjliga häckningar: 3 ex Smeviken, Södra Bullaresjön, T-m 1 juni (Stig Pettersson); 2 par Lersjön, T-m och 1 par Sannesjön, T-m 26 apr (Ingemar Åhlund). 2 par, 1 unge vardera, Källesjö, U-a (Ingemar Åhlund); 1 bo Kollungeröd vatten, O-t 9 maj (Stefan Oscarsson); 3 par Grindsbyvattnet, O-t 6 juni (Ingemar Åhlund); 1 par med 4 juv Stora Hällungen, S-nd 27 juni (Lasse Svensson); 5 pull Torslandaviken, H-n 1 juli (Magnus Unger). **Största sommaransamlingen:** 124 ex Kalvöfjorden, O-t 20 juli (Stefan Olsson). **Största vinterflockarna:** 45 ex Halsefjorden, O-t 9 feb, 31 ex Jordhammarsviken, Ödsmål, S-nd 8 feb, 27 ex Stora Hällungen, S-nd 12 dec (Thomas Liebig).

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Noteras längs kusten med enstaka exemplar under årets alla månader med toppar i april och oktober-november. Sommarfynden är få, i juni inte årliga. Från 2004 finns emellertid ett junifynd.

Sommarobservationer: 1 ad Stora Bockholmen, Morlanda, O-t 26 jun (Kjell Wallin), 1 ex Kalvöfjorden, O-t 20 och 30 jul (Stefan Olsson, Bertil Berntsson).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Noteras årligen under årets alla månader utom juni, med topp i augusti-oktober. I motsats till gråhakedoppingen uppträder svarthakedoppingen i flock på några lokaler. I Kalvöfjorden fanns 10-20 ex från juli till och med oktober och i Halsefjorden fanns omkring 10 ex i november och december (kanske fåglar från Kalvöfjorden?).

Största ansamlingarna: 22 ex Kalvöfjorden, O-t 24 sep (Stefan Oscarsson); 12 ex Halsefjorden, O-t 13 nov (Bertil Berntsson); 5 ex och 6 ex Saltö, S-ad 18 jan resp 25 nov (Hans Wikström, Annelie Lindgren).

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis* Rr (ej ad s-dr)

Sju rapporter av totalt 3 ex från Kalvöfjorden, O-t 12 aug-1 sep, men inga raritetsrapporter har inkommit. De enda godkända fynden är därför 1 ad 28 aug (Thomas Liebig) och 30 aug (Stefan Oscarsson) – raritetsrapport krävs inte för adult fågel. Därmed har 19 fynd av totalt 33 ex registrerats i Bohuslän.

Rättelse: 1 ad Kalvöfjorden, O-t 27 juni 2003 (Bertil Berntsson). Fel datum i föregående årsrapport.

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Totalt rapporterades omkring 4300 ex, vilket är en hög siffra. Toppdagen inföll 27 september då 1580 ex räknades in. En del fåglar registrerades säkert på flera

lokaler; högsta enskilda siffran denna dag noterades på Härön, Tjörn där 870 ex passerade (Lasse Svensson). Antalet exemplar fördelade sig på januari 15, februari 187, mars 118, april 10, maj 300, juni 155, juli 69, augusti 583, september 2274, oktober 128, november 352 och december 92. Kråkudden svarade för 42% av totalsumman.

Gulnäbbad lira *Calonectris diomedea* Rr

Två godkända fynd: 1 ex mot S Marstrandsön, K-v 21 aug (Peter Strandvik, Peter Hvass) och 1 ex mot S samma lokal 27 sep (Peter Strandvik). Därmed har 22 fynd (23 ex) noterats i Bohuslän.

Grålira *Puffinus griseus*

Tretton fynd av totalt 19-22 ex fördelat på juli 1 fynd (1 ex), augusti 3 (4-6), september 6 (11-12), oktober 1 (1), november 1 (1) och december 1 (1). Hälften av fynden gjordes på Kråkudden. Årssumman ligger under genomsnittet för den senaste tioårsperioden.

1 ex mot N Flatholmen, T-n 14 juli (Henning Svendsen). 1-3 ex mot S Härmanö, O-t 21 aug (Lasse Svensson). 1 ex mot S Härmanö, O-t 13 sep (Lasse Svensson). 1 ex mot S Härmanö, O-t 21 sep (Lasse Svensson). 5 ex mot N Hållö, S-s 27 sep (Ing-Marie Artursson, Mikael Nelin). 1 ex mot S Klädesholmen, T-n 27 sep (Bertil Berntsson).

Kråkudden, Hönö, Ö-ö: 1 ex mot S 15 aug (Christer Fält). 2 ex mot S 28 aug (Markus Lagerqvist). 1 ex mot S 21 sep (Magnus Unger). 2 ex mot S 27 sep (Fredrik Spak). 1 ex mot S 26 okt (Tina Widén, Uno Unger). 1 ex mot S 15 nov (Tina Widén, Uno Unger). 1 ex mot S 22 dec (Martin Alexandersson, Uno Unger).

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Tjugoen fynd av totalt 28 ex mellan 20 maj och 26 okt fördelade på maj 1 fynd (1 ex), juni 2 (3), juli 4 (6), augusti 7 (10), september 6 (7) och oktober 1 (1). En normal årssumma för de senaste åren, däremot klart lägre än summorna från slutet av 1990-talet. Kråkudden stod för tio av fynden.

1 ex mot S Flatholmen, T-n 15 jul (Henning Svendsen). 1 ex mot S Källestén, Ramsviklandet, S-s 16 jul (Aimon Niklasson). 2 ex mot S Härmanö, O-t 21 aug (Lasse Svensson). 1 ex mot S Västudden/Muren, Marstrandsön, K-v 21 aug (Peter Strandvik, Magnus Unger). 1 ex mot S Sote huvud, Ramsviklandet, S-s 28 aug (Christer Olsson). 2 ex mot S Hållö, S-s 28 aug (Anders Fransson). 1 ex mot S Otterskär, Nord-Koster, S-ad 28 aug (Svante Söderholm). 1 ex mot S Härmanö, O-t 21 sep (Lasse Svensson). 2 ex mot S Sote huvud, Ramsviklandet, S-s 21 sep (Peter Backman, Lars Viktorsson). 1 ex mot S Västudden/Muren, Marstrandsön, K-v 27 sep (Peter Strandvik). 1 ex mot S Grosshamn, Ramsviklandet, S-s 28 sep (Peter Backman).

Kråkudden, Hönö, Ö-ö: 1 ex mot S 20 maj (Roger Eskilsson). 2 ex mot S 14 juni (Mikael Molin, Uno Unger, Roger Eskilsson). 1 ex mot S 24 juni (Roger Eskilsson, Björn Dellming). 3 ex mot S 14 juli (Magnus Köpman, Bo Brinkhoff, Patrik Jonasson). 1 ex mot S 24 juli (Kristoffer Nilsson). 1 ex mot S 15 aug (Lennart Falk). 2 ex mot S 28 aug (Markus

Lagerqvist). 1 ex mot S 21 sep (Markus Lagerqvist). 1 ex mot N 27 sep (Fredrik Spak). 1 ex mot S 26 okt (Tina Widén, Uno Unger).

Balearisk lira (f d medelhavslira) *Puffinus mauretanicus* Rr

Två fynd, båda från Kråkudden, Ö-ö: 1 ex mot S 21 aug (Per Björkman, Måns Grundsten m fl) och 1 ex mot S 14 sep (Christer Fält, Uno Unger m fl).

Totalsiffran för Bohuslän är därmed uppe i åtta fynd av totalt nio exemplar.

”Mindre lira-komplexet” delas numera upp i tre arter. Mindre lira *P. puffinus* som häckar kring Nordatlanten har ganska länge setts som en egen art; före detta medelhavslirans två raser har nyligen upphöjts till arter: balearisk lira *P. mauretanicus* som häckar på Balearerna i västra Medelhavet och medelhavslira *P. yelkoan* som häckar i mellersta och östra Medelhavet (*P. yelkoan* har inte setts i Sverige).

Stormsvala *Hydrobates pelagicus* Rr

Stormsvalaprojektet fångade i år fyra stormsvalor, tre ringmärktes och en smet ur nätet. Därmed har 62 ex noterats i Bohuslän.

2 ringmärkta och 1 nätsmitare Härmanö, O-t 24 aug, 1 ringmärkt Måseskär, O-t 5 sep (Kåre Ström, Roland Börjesson).

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa*

Två dagar med tvåsiffrigt antal; 21 sep med 13 ex mot S vid Kråkudden, Hönö (Uno Unger m fl) och 2 ex mot S vid Härmanö, Orust (Lasse Svensson), samt 27 sep med omkring 25 ex vid Hållö, Sotenäs (Ing-Marie Artursson, Mikael Nelin). Därutöver bara en observation: 1 ex mot S vid Kråkudden, Hönö 15 sep (Jon Håkansson).

Havssula *Morus bassanus*

Totalt rapporterades omkring 8100 ex, vilket är en hög siffra. Detta trots att inga riktiga toppdagar fanns. Högsta dagssiffran: 425 ex 26 okt Kråkudden, Hönö (Tina Widén). Kråkuddens andel av totalsumman var 60%. Antalet exemplar fördelade sig på januari 57, februari 38, mars 144, april 832, maj 224, juni 222, juli 509, augusti 1534, september 2623, oktober 1582, november 119 och december 164.

Tillägg: Hög dagssiffra från 2003: 2109 mot S vid Nord-Koster 25 sep (Svante Söderholm). Det medför att årssumman för 2003 hoppar upp till omkring 5500 ex.

Storskarv *Phalacrocorax carbo* H

Omkring 1000 häckande par fördelat på två stora och sex små kolonier (Tommy Järås).

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Den första kända häckningen i Sverige genomfördes på Soteskär, Sotenäs 2004: den 2 juni skrämde Tommy Järås och Jan Bergqvist upp en toppskarv från ett bo med två nykläckta ungar och ett ägg i en storskarvkoloni (se *Vår Fågelvärld* nr 6/2004 och *Fåglar på Västkusten* nr 4/2004). De högsta antalen noteras i mellersta och norra Bohuslän, men arten är väl spridd ända ner till Nidingen. På utsidan av Koster och vid Segelskären är arten betydligt talrikare än storskarven året om!

Höga förårssiffror: 266 ex Härmanö, O-t 15 feb (Lasse Svensson), 200 ex Väderöarna, T-m 31 mar (Ingemar och Matti Åhlund). **Högsta sommarnoteringarna:** 44 ex Segelskären, T-m 31 maj (Ingemar och Matti Åhlund), 8 ex Haby bukt, S-s 18-19 juli (Peter Backman). **Höga höstnoteringar:** 465 ex Segelskären-Koster 30 sep (Ingemar och Matti Åhlund), 600 ex Väderöarna, T-m 24 okt (Helge Röttorp), 150 ex Härmanö, O-t 7 nov (Lasse Svensson).

Gråhäger *Ardea cinerea* H

Sveriges ornitologiska förening (SOF) hade gråhäger som riksinventeringsart 2004. Rune Hixén på Bohusläns museum organiserade en totalinventering av landskapet (redovisas i *Fåglar på Västkusten* nr 3/2005). Rejåla kolonier hittades på sju lokaler: Hålkedalskilen, S-ad 122 par; Furö, T-m 119 par; Tvet, O-t 32 par; Långöns vatten, S-s 24 par; Kollungeröd vatten, O-t 24 par; Södra Bullaresjön, M-l 21 par; Svälte, T-n 21 par. Två klassiska kolonier, Råssö i Strömstad och Härgusseröd i Stenungsund, var övergivna. Totalt gav inventeringen 365 par och Bohusläns totala bestånd skattades till 430 par.

Rördrom *Botaurus stellaris*

Två observationer, båda vid Nolviks kile, Björlanda, Hisingen: 2 ex 7 mars och 1 ex 14 mars (Tommy och Ines Johansson). Därmed har 37 fynd av totalt 39 ex noterats i Bohuslän.

Skedstork *Platalea leucorodia* Rr

Bohusläns första skedstork: 1 ad Härmanö, Orust 8 maj (Stefan Oscarsson, Stefan Avenfors, Anders Jannesson m fl). ”Rastade i Vadet, skrämdes tyvärr på flykt men var på väg att landa ett par gånger, tog höjd och flög mot norr i den ganska friska NO-vinden, fågeln var i full häckningsdräkt. Extra roligt att den sågs under en BohOF-exkursion!” stod det i kommentaren till rapporten på *Kustobsar*.

Vit stork *Ciconia ciconia*

Ett fynd: 2 ex Källdal, Herrestad, U-a 28 apr (Håkan Wallin). Därmed har 33 fynd av totalt 38 ex noterats i Bohuslän sedan 1961.

Bivråk *Pernis apivorus* 6-8

Ingen rapport om häckande bivråk föreligger för året. Sträckräkningen på Bredfjället pågick lämpliga dagar mellan den 14 augusti och 24 september. Lasse Svensson räknade då in totalt 100 sydsträckande bivråkar.

Röd glada *Milvus milvus*

Åtta ensamma glador observerade mellan 18 mars och 27 april. Detta är en återgång till 2001 års nivå; 2003 rapporterades 19 exemplar och 2002 sågs 12 ex.

1 ex Breviks kile, T-n 18 mars (Maria Johannessen), 1 ex mot SV Kippholmen, Björlanda, H-n 21 mars (Göran Karlsson), 1 ex mot N Holmen, Lane-Ryr 1 apr (Hans Petersson), 1 ad Ängegärde, K-v 6 apr (Fredrik Kobel), 1 ex Mjörn, Valla, T-n 18 apr (Stefan Malm), 1 ex mot S Tagenekrossen, Säve, H-n 22 apr (Staffan Swedberg), 1 2K mot N Grebbestad, T-m 27 apr (Jan Uddén), 1 ex Säve flygplats, H-n 25 apr (Roy gm Väst kustsvararen).

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Totalt har 105 observationer av 129 individer inkommit. Vårens sista havsörn var adult och sågs på Resö 28 mars (Sune Westman). Höstens första observerades på Bredfjället och utgjordes av en subadult örn som sträckte mot SO 24 september (Lasse Svensson m fl). Vi väntar med spänning på sommarobservationer. Säkraste vintervistat för havsörn är Kalvöfjorden i Stigfjorden, Orust.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus* 6-7

Fyra lokaler ser ut att ha haft häckningar av brun kärrhök under året. I Sotenäs kommun visade sig en hona med 3 juv 24 juni (Thomas Eliasson). På Orust fanns ett par i Kollungeröd vatten (Bertil Berntsson m fl). Vid Tofta i Kungälv kommun syntes ett par med 3 juv i juli (Peter Hvass m.fl.). På Hisingen vid Svankällan fick ett par 2 ungar (Linus Westlund m fl). Dessutom som vanligt åtskilliga observationer under häckningstid längs Nordre älv.

Blå kärrhök *Circus cyaneus* 6-7, 12-2

Sjutton vinterobservationer (alla av ensamma fåglar) är en hög siffra för 2000-talet. Alla fynden utom ett gjordes i januari och februari. Observationerna fördelade sig på Strömstad (1), Orust (2), Lilla Edet (1), Tjörn (1), Kungälv (3), Öckerö (4) och Hisingen (5).

Ängshök *Circus pygargus* Rr

Fem fynd gör att statusen för arten i Bohuslän steg till 17 fynd (20 ex). Senast ängshök noterades var 2001.

1 ad hona insträckande Boxvike vette, Tegneby, O-t 2 maj (Stefan Oscarsson), 1 ad hane mot S Bassholmen, U-a 6 maj (Mårten Hammar), 1 ad hane Backeleran, S-ad 7 maj (Martin Kvarnbäck), 1 ad hane mot S Öxnäs, Säve, H-n 9 maj (Magnus och Uno Unger, Stefan Svanberg) och 1 honfärgat ex Ödsmåls kile, K-v 12 jul (Gunnar Wikman).

Duvhök *Accipiter gentilis* 4-6

Tre häckningar rapporteras från landskapet: en häckning på Kynnefjäll med 3 ungar (Sune Westman) och två häckningar med vardera 2 ungar i Stenungsund respektive på Orust (Thomas Liebig, Lasse Svensson). Åter ett dåligt år för den enda rovfågel som ser ut att vara på tillbakagång i Bohuslän.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Tjugotre fynd av ensamma exemplar gjordes under 2004. Av de åldersbestämda örnarna var endast en adult. Vinterns sista kungsörn noterades 30 mars på Bredfjället, Uddevalla (Stefan Malm). Höstens första sågs 8 oktober på Brastadslätten, Lysekil (Bernt Andersson).

Fiskgjuse *Pandion haliaetus* 6-7

Under juni och juli gjordes 30 observationer av 34 fiskgjusar, samtliga i marin miljö. De fördelade sig på Strömstad 6 fynd (8 ex), Tanum 2 (2), Munkedal 1 (1), Uddevalla 7 (8), Orust 1 (1), Kungälv 7 (7) och Hisingen 6 (6). Endast två häckningar med vardera två ringmärkta ungar på Bredfjället, Uddevalla har rapporterats (Thomas Liebig, Lasse Svensson). Hur många häckande par finns det egentligen i Bohuslän?

Tornfalk *Falco tinnunculus* 6-7, 12-2

Ett dåligt gnagarår avspeglas i att antalet rapporterade häckningar var lågt: Lysekil 1 häckning, Munkedal 4, Orust 1, Stenungsund 3 och Kungälv 1. Häckningsresultatet på Hisingen var också det sämsta på länge (*Fåglar på Västkusten* nr 2/2005).

Aftonfalk *Falco vespertinus* Rr

1 2K hane sågs vid Svanviks kile, Stala, Orust 11 maj (Stefan Oscarsson). Fyndet blir nr 26 (27 ex) i landskapet, inräknat följande **tillägg**: 1 2K hona Nereby, Harestad, Kungälv 4 juli 2003 (Gunnar Wikman).

Stenfalk *Falco columbarius* 6-7, 12-2

Enstaka vinterfynd görs så gott som årligen.

Vinterfynd: 1 ad hane Rörö, Ö-ö 1 feb (Magnus Unger), 1 hona Bovallstrand, Tossene, S-s 3 feb (Thomas Eliasson), 1 ad hane Holmen, Lane-Ryr, U-a 8 feb (Hans Petersson).

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Åtta vårobservationer, sex sommarobservationer och åtta höstfalkar ger totalt 22 fynd av lika många individer. Samtliga observationer redovisas. Ännu återstår det att konstatera en häckning i Bohuslän.

Strömstad: 1 1K rastande Nord-Koster 25 aug (Svante Söderholm). **Sotenäs:** 1 ex rastande Holländareberget, Smögen 19 sep (Nisse Henriksson m fl). **Munkedal:** 1 ex Gårvik 26 juni (Albin Thorsson). **Uddevalla:** 1 ex Funneshultssjön 5 juli, 1 ex Västerby, Forshälla 12 juli och 29 juli (Peter Backman), 1 ex Holmen, Lane-Ryr 21 juli (Hans Pettersson), 1 ex Bråten 6 aug (Ingemar Åhlund), 1 ex mot S Bredfjället 3 sep, 6 sep och 25 sep (Lasse Svensson). **Orust:** 1 ex mot N Varekil, Stala 6 maj (Stefan Avenfors), 1 ad Kärreberg, Stala 27 aug (Stefan Oscarsson). **Tjörn:** 1 ex insträckande Björholmen 3 juni (Lars Carlsson). **Öckerö:** 1 ad insträckande Kråkudden 28 apr, 2 maj, 4 maj, 9 maj och 16 maj (Mikael Molin, Magnus Unger, Kristoffer Nilsson, Per och Barbro Björkman). **Hisingen:** 1 ad mot N Oxhagen, Rödbo 31 maj (Björn Dellming). 1 ex mot SO Sillvik, Torslanda 22 sep (Johan Svedholm), 1 juv Tumlehed, Torslanda 22 sep (Per-Erik Hagström).

[Tatarfalk] *Falco cherrug* Rr

En adult tatarfalk uppehöll sig kring Furholmarna, Tjärnö, Strömstad den 27-29 juni (Ingemar och Matti Åhlund). Fågeln var märkt med en ljusblå ring på höger ben, men det gick inte att se om någon ring fanns på vänster (vilket hade varit intressant – en ringmärkare i Ungern som märker tatarfalkar där sätter ljusblå ring på ena benet och en stålring med nummer på det andra). Rk valde att godkänna obsen och placera den i kategori D (dvs arter som kan vara spontant uppträdande, men där det bedöms som troligast att de rymt ur fångenskap). Arten är numera avförd från den svenska listan, sedan även det första fyndet (från år 1900) placerats i kategori D.

Jaktfalk *Falco rusticolus* Rr

Ett godkänt fynd: 1 juv Kråkudden och Benskär, Hönö, Öckerö 18 december (Magnus Unger, Uno Unger). Dessutom finns fyra fynd som saknar raritetsrapport. **Tillägg:** 1 1K Härön, Tjörn 19 oktober 2002 (Lasse Svensson, Stefan Oscarsson). Därmed har 42 fynd av lika många exemplar registrerats i Bohuslän sedan 1961.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Under 2004 fanns det 16 par i Bohuslän. Fjorton av paren gick till häckning, varav 12 par fick totalt 30 ungar (3 av dessa blev utplanterade). Återigen ett rekordår (*Falkrapport* nr 14/2004). I södra Bohuslän övervintrade några av falkarna i sina häckningsbranter. Under januari-februari gjordes sex fynd (Orust 4 och Kungälv 2) och under december åtta (Sotenäs 1, Orust 4, Stenungsund 1 samt Öckerö 2).

Vattenrall *Rallus aquaticus*

En häckning konstaterades vid Svankällan, Hisingen (Linus Westlund). Under häckningstid hördes arten i följande ungefärliga antal: Hisingen 8, Kungälv 6, Lilla Edet 1, Stenungsund 1, Orust 1, Uddevalla 2, Sotenäs 2 och Strömstad 4. Inga uppgifter om vinterfynd finns detta år.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Rekordåret 2003, då årssumman blev 15 ex, följdes av en mer normal förekomst detta år. Arten spelade på två lokaler, båda på Hisingen: 1 ex Lagmansholmen 3-5 maj (Magnus Unger m fl) och 2 ex samma lokal 4 maj (Peter Backman). 1 ex Hökälla 8-9 maj (Lars Erik Norbäck m fl). 1 ex Lagmansholmen 30 jun-12 jul (Uno Unger m fl) och 3 ex samma lokal 7 jul (Ingegerd och Douglas Bratt). 1 ex hördes också vid Älvängen, Harestad, K-v 1 juli, men det var troligen samma fågel som vid Lagmansholmen (Peter Strandvik).

Kornknarr *Crex crex*

Sex spelande knarrar detta år innebär tyvärr en återgång till exakt samma nivå som år 1998. Kan detta vara slutet på de osannolika ”guldåren” 1999-2003, då årssummorna låg på 49, 29, 13, 35 respektive 29 spelande ex? Förhoppningsvis är detta en tillfällig nedgång, men för Frölands del ser det mörkt ut: vegetationen på Frölands ängar har troligen förändrats till det sämre för arten.

Spelande fåglar: 1 ex Groröd, Västerlanda, L-E 12 jun (Stig Giaever). 1 ex Lyse industriområde, L-l 20 och 26 jun (Mats Tunsvik). 1 ex Lexby, Björlanda, H-n 20 jun-7 jul (Tina Widén m fl). 1 ex Hede, Romelanda, K-v 30 jun (Peter Strandvik). 1 ex Trädet, Säve, H-n 7 och 12 jul (Ingegerd och Douglas Bratt m fl). 1 ex Fröland, U-a (datum saknas; Curt Josefsson).

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Fem häckningar konstaterades. Rörhönor sågs under häckningstid vid ytterligare sju lokaler, och dessutom finns två decemberfynd av 1K-fåglar.

Häckningar: 2 par Varbergsdammen, K-v (Jan Petersson, Lars Davidsson). 1 par Kristiansborg, Lycke, K-v (Peter Hvass). 1 par Prästtorps myr, Brastad, L-l (Mats Tunsvik). 1 par Fossendammen, U-a (Berndt-Johan Lindberg). 1 par Näckrosdammen, H-n (Fredrik Spak). **Fynd på lämpliga lokaler under häckningstid:** Smörsundsdammen, K-v (Agne Gillholm, Peter Strandvik), Hållsungamyren, K-v (Lars Erik Norbäck), Terås grustag, L-E (Lasse Svensson), Perstorp Oxo, S-nd (Thomas Liebig), Edsvikstjärnet, T-m (Fredrik Spak), Funneshultssjön, U-a (Lasse Svensson, Christofer Bladh), Hökälla, H-n (John Thulin) och Lagmansholmen, H-n (Per Björkman).

Vinterfynd: 1 1K Kristiansborg, Lycke, K-v 5 dec (Peter Strandvik). 1 1K Heden, Hönö, Ö-ö 26 dec (Magnus Unger).

Sothöna *Fulica atra* H

Två par häckade i Tofta kile, K-v (Peter Strandvik m fl), 1 par i Kollungeröd vatten, O-t (Bertil Berntsson), 2 par i Strömsvattnet, S-ad (Matti Åhlund m fl) och 1 par i Edsvikstjärnet, T-m (Fredrik Spak). Dessutom sågs 2 par i Djupevatten, T-m 14 maj (Ingemar Åhlund). Arten har rapporterats under häckningstid från Hökälla och Torslandaviken, båda Hisingen, men exakta uppgifter gällande bohusdelarna av dessa lokaler saknas.

Trana *Grus grus*

Häckningar har rapporterats enligt följande: 1 par Kungälvs k:n (Jan Petersson), 3 par Skee och Näsing, S-ad (Göran Strömberg, Henrik Dahlgaard), 1 par Tossene, S-s (Eva Bjerkland), 1 par Tanums k:n (Lars Kellgren) och 1 par östra Uddevalla k:n (Ingemar Åhlund). I övrigt sågs fåglar under häckningstid på ytterligare 3 lokaler i Kungälv, 1 i Lilla Edet, 3 i Munkedal, 3 på Orust, 1 i Strömstad, 1 i Tanum och 2 i Uddevalla.

Strandskata *Haematopus ostralegus* 12-1, fe

Ovanligt många januari- och decemberfynd gjordes detta år. Norr om Öckerö kommun noterades vinterfynd enbart under december, men även dessa var talrikare än vanligt:

2 ex Resö, T-m 6, 11 och 26 dec (Sune och Caroline Westman). 1 ex Haby bukt, S-s 24 dec och 2 ex samma lokal 26 dec (Thomas Eliasson). 2 ex Svallhagen, Tjärnö, S-ad 31 dec (Annelie Lindgren). 1 ex Sote huvud, S-s 31 dec (Anders Fransson). 1 ex Haby bukt, S-s 31 dec (Jörgen Olsson, Tommy Magnusson).

När det gäller **Öckerö kommun** rapporteras upp till 4 ex på Bolleskären under hela jan och 1 ex vid Hyppeln 2-3 jan (Niclas Eklund, Magnus Unger), medan arten sågs i upp till 4 ex under hela dec vid Bolleskären/Kråkudden; dessutom 2 ex Rörö 4 dec (Stefan Svanberg) och 1 ex Hyppeln 26 dec (Magnus Unger).

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Efter två år med flera fynd gjordes endast ett under 2004: 2 ex Ödsmåls kile, Kungälv 27 april (Peter Strandvik).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Detta år har 5-6 häckningar rapporterats: 1-2 par Svankällan, H-n (Magnus Unger m fl). 1 par Tagenetippen, H-n (Staffan Swedberg). 1 par Tofta kile, K-v (Peter Hvass). 1 par Skee, S-ad (Göran Strömberg). 1 par Fröland, U-a (Curt Josefsson).

Därutöver påträffades arten under häckningstid på följande antal lokaler (varav flertalet är lämpliga häckningslokaler): Hisingen ca 6, Kungälv 4, Lilla Edet 2, Lysekil 1, Orust 2, Strömstad 3, Tanum 1, Uddevalla 1 och Öckerö 1.

Större strandpipare *Charadrius hiaticula* anm.värt

Inlandshäckning: ett par fick ut 2-3 ungar vid Fröland, Uddevalla (Patrik Jansson m fl).

Kustpipare *Pluvialis squatarola* vår

Mest anmärkningsvärt detta år är att vårsträcket av arten vid Kråkudden praktiskt taget uteblev; normalt ses åtminstone 30-40 ex här under maj-juni.

Vårfynd: 2-3 ex Ängholmen, O-t 19 maj (Lars Carlsson). 1 ex mot S Kråkudden, Ö-ö 19 maj (Magnus Unger) 1 ex Ödsmåls kile, K-v och 1 ad Ryskärsfjorden, K-v 1 jun (Peter Strandvik). **Hög strücksiffra:** 124 ex mot S Härmanö, O-t 20-21 sep (Lasse Svensson).

Tofsvipa *Vanellus vanellus* 12-1

Ett fynd från januari och tre från december föreligger:

1 ex Härmanö, O-t 4 jan (Stefan Lundh). 1 ex Glose, Torsby, K-v 19 dec (Agne Gillholm). 1 ex Haby bukt, S-s 24 dec (Thomas Eliasson). 1 ex Hunnebo lera, S-s 31 dec (Jan Pålsgård).

Kustsnäppa *Calidris canutus* vår

För Kråkuddens del blev antalet vårsträckande kustsnäppor ovanligt stort detta år, medan vårfynden i resten av landskapet var av normal omfattning. Ett novemberfynd redovisas också nedan.

Vårfynd, Kråkudden, Ö-ö: 1 ex mot S 14 mar (Stefan Svanberg). 1 ex mot S 20 mar (Magnus Unger). 1 ex mot S 18 apr (Magnus Unger). 15 ex mot N 9 maj (Kristoffer Nilsson m fl). 40 ex mot N 15 maj (Mikael Molin). 4 ad mot S 19 maj (Magnus Unger). **Vårfynd, övriga landskapet:** 3 ex Ödsmåls kile, K-v 18 maj (Peter Strandvik). 1 ex Torslandaviken, H-n 19 maj (Tina Widén). 2 ex Hjälmsvik, O-t 31 maj (Bertil Berntsson). **Novemberfynd:** 1 ex Håskär, Koster, S-ad 21 nov (Matti Åhlund).

Sandlöpare *Calidris alba*

Liksom under 2003 saknas både vinter- och vårfynd. Totalt sågs emellertid i övrigt hela 131 ex, dvs nästan dubbelt så många som under 2002, vilket redan det klassades som "ett riktigt bra år". År 2003 noterades blott 36 ex. Årets 131 ex är fördelade på 40 fynd, gjorda under perioden 19 juli-7 november.

Kråkudden (Öckerö) svarade för 15 fynd, Sotenäs 8, Strömstad 5, Hisingen 4, Tanum 3, Kungälv och Orust vardera 2 och Stenungsund 1. Nedan listas alla flockar omfattande mer än 10 ex, samt de tre fynden under oktober-november:

Ca 20 ex Sote huvud, S-s 28 aug (Thomas Eliasson). 15 ex mot S Kråkudden, Ö-ö 28 aug (Markus Lagerqvist). 15 ex Hållö, S-s 19 sep (Jan Artursson). **Fynd under okt-nov**, samtliga från Segelskären, T-m: 7 ex 11 okt (Ingemar och Matti Åhlund). 1 ex 27 okt och 1 ex 7 nov (Matti Åhlund).

Småsnäppa *Calidris minuta* vår

Två vårfynd, båda från Tofta kile, Kungälv: 2 ex 6 maj (Gunnar Wikman) och 1 ex 29 maj (Daniel Isaksson).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Arten hade ett gott år: under vårsträcket sågs minst 70 ex mellan 30 april-27 maj, medan det under perioden 1 juli-12 september sågs minst 32 ex. Största ansamlingen under våren var 26 ex (Tofta kile, Kungälv 23 maj) och under hösten 7 ex (Hjälmsvik, O-t 31 aug). Liksom under fjolåret så var Tofta kile den överlägset bästa lokalen under våren, och som vanligt är det svårt att bedöma hur stor omsättningen var av rastande individer.

Tuvsnäppa *Calidris melanotos* Rr

Ett exemplar av denna nordamerikanska/sibiriska vadare dök liksom under 2003 upp på Ramsvikslandet, Sotenäs: en adult fågel uppehöll sig vid Haby bukt den 4-5 augusti (Peter Backman m fl). Se foto på sidan 62! Därmed har ett exemplar per år setts i Bohuslän sedan år 2000! Man kan inte låta bli att undra om det kan röra sig om samma individ när det gäller åtminstone några av dessa observationer. Landskapets 6 fynd (6 ex) fördelar sig nu på detta sätt: Uddevalla 1, Hisingen 1, Strömstad 1, Tjörn 1, och Sotenäs 2. Månadsvis fördelning: maj 2, juni 1, augusti 1 och oktober 2.

Skärsnäppa *Calidris maritima*

Bohuslän utom Kråkudden-Bolleskären: Observationer finns från 3 januari-1 maj och 12 september-31 december; sammanlagt 118 rapporter med i snitt 35 ex per obstillfälle. Toppnoteringar, förår: 425 ex (29 feb); efterår: 380 ex (3 dec). Kråkudden-Bolleskären, Öckerö: 1-65 ex sågs mellan 4 januari-12 maj och 1-40 ex mellan 6 oktober-31 december; totalt 110 rapporter med i snitt 20 ex per obstillfälle. Toppnoteringar, förår: 65 ex (6-7 mars); efterår 40 ex (30 oktober). Här finner vi att maxantalen legat konstanta tre år i rad, vår som höst. Sammanlagt för hela Bohuslän alltså 228 rapporter, exakt 30 fler än under rekordåret 2003.

Fynddata för de högsta noteringarna: 425 ex Segelskären, T-m 29 feb (Matti Åhlund). Ca 400 ex Väderöarna, T-m 24 okt (Henrik Waldenström). 380 ex Ramskär, T-m 3 dec och 291 ex Segelskären, T-m 21 nov (Matti Åhlund). 265 ex Segelskären, T-m 11 okt och 200 ex Stora Fjädern, Väderöarna, T-m 31 mar (Ingemar och Matti Åhlund).

Högre noteringar utanför Segelskären-Ramskär och Väderöarna: 110 ex Härmanö, O-t 14 feb (Lasse Svensson). 100 ex Sörkråkan, K-v 7 nov (Peter Strandvik). 87 ex Stora Drammen, S-ad 20 dec (Matti Åhlund). 80 ex Stora Drammen, S-ad 26 mar (Ingemar och Matti Åhlund).

Kärrensnäppa *Calidris alpina* anm.värt

Två vinterfynd gjordes, båda under våren, vilket är något färre än under de senaste åren.

1 2K Sandvik, Morlanda, O-t 26 jan (Kjell Wallin). 3 ex Kockholmen, Rossö, S-ad 6 feb (Morten Olsen).

Sydlig kärrensnäppa *Calidris alpina schintzii*

Inga rapporter om häckning har inkommit. Två vårobsar av rasbestämda kärrensnappor föreligger:

1 ex Galtölera, T-m 26 apr (Ingemar Åhlund). 1 ex Ödsmåls kile, K-v 2 maj (Mikael Larsson).

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*

Återigen både vår- och höstfynd av denna i Bohuslän sällan sedda vidare.

1 ex Härholmen, Stala, O-t 27 maj (Lars Carlsson). Som mest 2 ex Hjälmsvik, O-t 27-29 maj (Bertil Berntsson, Lars Erik Norbäck m fl). 1 ex Nöddökilen, S-ad 13 aug (Morten Olsen).

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus*

Under 2004 påträffades upp till 43 ex fördelade på 29 fynd, varav 6 under våren. Sammantaget ett något bättre år än under fjolåret, även när det gäller högstanoteringen (9-10 ex i år mot 4 under 2003). Tre vinterfynd, två i januari och ett i december, har rapporterats.

Vinterfynd: 1 ex Rörö, Ö-ö 3 jan (Magnus Unger). 1 ex Stockevik, Stenkyrka, T-n 31 jan (Krister Svanvik). 1 ex Grosshamn, S-s 18 dec (Anders Fransson). **Fynd av mer än 2 ex:** 9-10 ex Hökälla, H-n 6 nov (Fredrik Kronhamn). 5 ex Syd-Koster, S-ad 19 okt (Ingemar Åhlund).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago* 12-2, fe

Tre fynd gjordes under januari-februari och tre under december.

2 ex Stockevik, Stenkyrka, T-n 31 jan (Krister Svanvik). 1 ex Torslandaviken, H-n 5 feb (Anette Unger). 1 ex Hökälla, H-n 5 feb (Per Björkman). 1 ex Edshult, Morlanda, O-t 4 dec (Kjell Wallin). 1 ex Rörö, Ö-ö 19 dec (Magnus och Uno Unger). 1 ex Ramsviklandet, S-s 24 dec (Thorsten Gansing).

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Enbart höstfynd detta år. Årets fyra fynd (5 ex) höjer siffrorna till 75 fynd omfattande 98 ex.

1 ex Lagmansholmen, H-n 22 aug (Per Björkman). 1 ex Nöddökilen, S-ad 7 sep (Matti Åhlund). 2 ex Öxnäs, Säve, H-n 7 sep (Stefan Svanberg, Uno Unger). 1 ex Grosshamn, S-s 25 sep (Patrik Jansson).

Morkulla *Scolopax rusticola* 12-2

Blott tre vinterfynd har rapporterats, samtliga från januari-februari.

1 ex Ersdalen, Hönö, Ö-ö 3 jan (Magnus Unger). 1 ex Fågelviken, L-l 17 jan (Ulf Backman).
1 ex Hamburgö, T-m 14 feb (Jan-Åke Hansson).

Rödspov *Limosa limosa*

Två aprilfynd av ensamma fåglar höjer siffrorna till 81 fynd omfattande 92 ex.
1 ex Tofta kile, K-v 19 och 21 apr (Peter Strandvik, Stefan Malm). 1 ex Orrevikskilen, S-ad
21 apr (Ingemar Åhlund).

Myrspov *Limosa lapponica* anm.värt

Den 18 juli sträckte 400 ex mot S vid Haby bukt, Sotenäs (Peter Backman) och
160 ex mot S vid Stora Askerön, Stenungsund (Sven Ängemark).

Storspov *Numenius arquata* 5, H, anm.värt

En sannolik häckning rapporteras från Sannesjön, Munkedal (Ingemar Åhlund),
och ett vinterfynd finns från Stenungsund: 1 ex Ramsön 29 december (Håkan
Aronsson). Endast en större vårflock sågs, nämligen 147 ex Vik, Strömstad 19
maj (Björn Forsberg). Annars kan man urskilja två sträcktoppar i
rapportmaterialet, en runt 15-17 april och en runt 20-23 april.

Rödbena *Tringa totanus* H inl., 12-2, fe

En inlandshäckning ägde sannolikt rum vid Vitsten, Solberga, Kungälv (Peter
Strandvik), och dessutom sågs 2 ex vid Kollungeröd vatten, Orust 27 jun (Bertil
Berntsson). Ett vinterfynd har också rapporterats: 1 ex Härmanö, Orust 14-15
februari (Lasse Svensson).

Gluttsnäppa *Tringa nebularia* anm.värt

En sen glutt rastade kort och födosökte den 14 nov vid Älgöleran, Strömstad,
”trots nattis i strandkanten” (Hans Wikström).

Roskarl *Arenaria interpres*

Ett par sågs på Saltö, Torsby, Kungälv, den 13 juni (Gunnar Wikman). Lokalen
var lämplig och paret uppvisade häckningsbeteende, men fåglarna sågs inte till
vid senare besök. Av udda fynd gjordes 2 vardera i januari och mars, samt 3
vardera i februari, oktober och november; fynddata nedan. För en gångs skull
finns ett senhöstfynd också från södra delen av landskapet, se nedan för
fynduppgifter. I övrigt observerades 38 ex mellan 2-29 maj (största flocken 6
ex) och 181 ex mellan 17 juli-30 september (största flocken 14 ex).
Observationer föreligger alltså från samtliga årets månader utom april och
december; under 2003 saknades fynd i februari-mars. Totalt således alltså hela
261 ex (82 fynd), vilket kan jämföras med det tidigare rekordåret 2003, då 152
ex (46 fynd) noterades. Med andra ord nära nog en fördubbling av ”den

överlägset högsta noteringen hittills” – bevakningen av områden som Segelskären-Ramskär, Kosteröarna, Ramsviklandet och Kråkudden har uppenbarligen god effekt på statistiken för arter som roskarl och skärsnäppa. Av årets totalsumma sågs 83 ex (25 fynd) vid Kråkudden-Bolleskären, Öckerö.

Januari-mars: 1 ex Ramskär, T-m och 7 ex Segelskären, T-m 15 jan (Matti Åhlund). 1 ex Segelskären, T-m 1 feb (Ingemar och Matti Åhlund). 12 ex Ramskär, T-m och 1 ex Segelskären, T-m 29 feb (Matti Åhlund). 1 ex Små Drammarna, S-ad 26 mar (Ingemar och Matti Åhlund). 4 ex Svängen, T-m 28 mar (Sune Westman).

Oktober-november: 1 ex Ramskär, T-m och 5 ex Segelskären, T-m 11 okt (Ingemar och Matti Åhlund). 4 ex Segelskären, T-m 27 okt (Matti Åhlund). 1 ex Torrbeskär, Ö-ö 7 nov (Pelle Gustavsson). 1 ex Svartskären, Rossö, S-ad 8 nov (Sune Westman). 1 ex Stora Håleskär, Koster, S-ad 21 nov (Matti Åhlund).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

Ett fynd vardera under vår- och höststräck: 1 rastande ex Dyröds våtmark, Romesjön, Kungälv 31 maj (Birgit Jansson) och 1 juv Torslandaviken, Hisingen 31 augusti (Stefan Svanberg, Magnus och Uno Unger). Arten har nu påträffats sex år i rad i landskapet, och totalt föreligger 51 fynd (omfattande 81 ex).

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicaria* Rr

Tre höstfynd gjordes under 2004: 1 ad rastade vid Våskär, Koster, Strömstad 30 september (Ingemar och Matti Åhlund), 1 1K sågs födosöka i Kyrkviken, Resö, Strömstad 5 oktober (Sune Westman) och 1 ex passerade mot S vid Stora Rävholmen, Öckerö 14 november (Bengt Karlsson). 37 fynd (41 ex) har nu gjorts i Bohuslän. År 2003 sågs arten inte alls i landskapet, medan det 2002 noterades hela 10 ex.

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus* Rr

Nio godkända fynd (av totalt 9 ex): 3 vardera i maj, september och oktober. (Därutöver finns 12 rapporterade fynd (15 ex) som saknar raritetstrapport, samt ett underkänt!)

Fynd vid Kråkudden, Ö-ö: 1 ad mot S 8 maj (Mikael Molin). 1 ad mot S 18 maj (Magnus Unger m fl). 1 juv mot S 14 sep (Uno Unger). 1 juv mot S 21 sep (David Armini). 1 juv 5 sep (Roger Eskilsson, Christer Fält). 1 juv mot S 6 sep (Uno Unger). 1 ad mot S 7 okt (Uno Unger). **Övriga lokaler:** 1 ad mot S Marstrandsön, K-v 3 maj (Peter Strandvik). 1 juv mot SV Nordre älvs fjord, Björlanda, H-n 21 sep (Johan Svedholm).

Kustlabb (f d labb) *Stercorarius parasiticus* H

Märkligt få rapporter från Tjörn-Orust och Fjällbacka-Väderöskärgården, artens kärnområden i Bohuslän. En tidig observation: 1 ad mot S Kråkudden, Hönö 14 mars (Stefan Svanberg). Flera sena fynd: totalt 5 ex i oktober och dessutom 1 juv mot S Kråkudden, Hönö så sent som 5 nov (Roger Eskilsson m fl).

Fjällabb *Stercorarius longicaudus* Rr

Aldrig tidigare har så många fjällabbar bokförts i Bohuslän: totalt 58 ex. Dessutom finns drygt 20 ex som inte kunnat bestämmas säkert eller för vilka raritetsrapport saknas. Kråkudden, Ö-ö bidrog med 36 ex och Nord-Koster, S-ad med 16 ex. Ett **vårfynd**: 1 ad mot S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 18 maj (Magnus Unger m fl). Under hösten 57 ex mellan 15 aug-8 okt; alla juvenila fåglar.

Kråkudden, Hönö, Ö-ö: 1 juv mot S 15 aug (Anna Kristiansson, Christer Fält). 4 juv mot S 21 aug och 7 juv mot S 22 aug (Uno Unger m fl). 5 juv mot S 28 aug (Markus Lagerqvist m fl). 1 juv mot S 13 sep (Magnus Unger). 1 juv mot S 15 sep (Markus Lagerqvist). 1 juv mot S 19 sep (Bengt Allberg). 2 juv mot S 19 sep (Håkan Delin, Stig Holmstedt). 2 juv mot S 21 sep (Magnus Unger). 1 juv mot S 22 sep (Marinko Karabatic). 6 juv mot S 27 sep (Uno Unger, Marinko Karabatic). 2 juv mot S 28 sep (Göran Karlsson, Leif Andersson) och 1 juv mot S 7 okt (Uno Unger).

Otterskär, Nord-Koster, S-ad: 2 juv mot S 18 aug, 4 juv mot S 19 aug, 4 juv mot S 20 aug, 2 juv mot S 21 aug, 1 juv mot S 22 aug och 3 juv mot S 28 aug (samtliga Svante Söderholm).

Övriga lokaler: 1 juv mot S Nordre älvs fjord, Björlanda, H-n 21 aug (Anders Kronhamn, Johan Svedholm). 1 juv mot S Västudden/Muren, Marstrandsön, K-v 28 aug (Peter Strandvik). 1 juv mot S Soteskär, S-s 28 aug (Andreas Gustafsson). 1 juv mot S Västudden/Muren, Marstrandsön, K-v 27 sep (Peter Strandvik). 1 juv mot S Nordre älvs fjord, Björlanda, H-n 28 sep (Johan Svedholm). 1 juv Öxnäs, Säve, H-n 8 okt (Per Björkman).

Storlabb *Catharacta skua*

Liksom fjällabben uppträdde storlabben i rekordantal. Totalt rapporterades 1515 ex. De fördelade sig på maj 4, juni 12, juli 88, augusti 500, september 862, oktober 43, november 4 och december 2. Vid tre tillfällen inräknades över 50 ex: 112 ex mot S vid Härmanö, O-t 21 aug (Lasse Svensson) och 83 ex mot S vid Kråkudden, Hönö, Ö-ö (Magnus Unger, Uno Unger) också 21 aug, samt 96 ex mot S vid Härmanö, O-t 21 sep (Lasse Svensson).

Dvärgmås *Larus minutus*

Sammanlagt rapporterades 306 ex under 2004, och de fördelade sig på januari 1, februari 2, mars 4, april 2, maj 31, juni 3, juli 0, augusti 35, september 69, oktober 155, november 4 och december 0. Högsta dagssumman noterades vid Kråkudden, Hönö, Ö-ö 8 okt: 117 ex (Markus Lagerqvist, Uno Unger m fl). Kråkudden svarade för 87% av totalsumman!

Tärnmås *Larus sabini* Rr

Sex godkända fynd av totalt 9 ex. Alla var ungfåglar och observerades mellan den 15-27 september. (Dessutom finns flera fynd som saknar raritetsrapport.) Därmed har 109 ex registrerats i Bohuslän, drygt 40 av dessa sågs under invasionsåret 1997.

Kråkudden, Hönö, Ö-ö: 2 juv str S 15 sep (Bengt Olsson, Stefan Svanberg). 1 juv str S 19 sep (Christer Fält, Anders Sandström, Bengt Allberg). 1 juv str NV 20 sep (Uno Unger). 2 juv str S 21 sep (Magnus Unger, David Armini). 2 juv str S 27 sep (Jon Håkansson, Fredrik Spak). **Övriga lokaler:** 1 juv str S Västudden/Muren, Marstrandsön, K-v 27 sep (Peter Strandvik).

Vitvingad trut *Larus glaucoides* Rr

Två fynd, de första i Bohuslän sedan 1999: 1 juv Kråkudden, Hönö, Ö-ö 17 dec (Christer Fält, Lars-Eric Rahm) och 1 2K samma lokal 22 dec (Martin Alexandersson). Skillnader i dräkten tyder på att det var två olika fåglar. Därmed har 27 fynd av totalt 28 ex gjorts i Bohuslän.

Vittrut *Larus hyperboreus*

Ett fynd: 1 2K Stansvik, Rönnäng, Tjörn 12 feb (Thomas Eliasson).

Tretåig mås *Rissa tridactyla* anm.värt

Två fyrsiffriga sträcknoteringar: 1500-2000 ex mot S Lindholmen, Ö-ö 3 dec och minst 1000 ex samma lokal 12 dec (Pelle Gustafsson).

Ismås *Pagophila eburnea* Rr

Två fynd: 1 adult Skagerrak (58.08 N och 10.41 O) 17 november (Egil Sjöberg, Gunnar Westerberg gm Martin Fransson) och 1 1K mot S Kråkudden, Hönö, Öckerö 1 december (Per Björkman, Lars Evert Svensson, Göran Eliasson). Den adulta ismåsen uppehöll sig en lång stund på en fiskebåt och sågs på mycket nära håll. Fyndet gjordes i den sektor av Skagerrak som kan räknas till Tjörns kommun. Vad som sannolikt var den senare fågeln firade sedan lucia, jul och nyår i Lerkils hamn i norra Halland till många skådares stora glädje. Detta var det fjärde och femte fyndet av ismås i Bohuslän; de tre tidigare gjordes 1934 (Sotenäs), 1988 (Uddevalla) och 1993 (Tanum).

Skräntärna *Sterna caspia*

Tre fynd är fler än brukligt: 1 ex Lagmansholmen, Säve, H-n 6 maj (Jonas Knape, Christer Fält, Hans Börjesson), 1 ad Ödsmåls kile, K-v 22-23 jul (Ola Sandberg), 2 ex Ramsön, Jörlanda, S-nd 22 aug (Håkan Aronsson). Därmed har 43 fynd av totalt 54 ex noterats i Bohuslän sedan 1961.

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis*

Antalet rapporter ökar år från år. I Göteborgstrakten uppträder arten stadigt under hela säsongen från april till och med september, vilket förstås betyder att samma individer registreras flera gånger. Totalt inkom 123 rapporter under 2004, alla utom 20 var från Öckerö kommun och Hisingen. Vid Koster, S-ad

Ismåsen i Lerkil, Halland. Foto: Peter Backman.

observerades 1-3 ex regelbundet mellan 30 maj och 21 augusti, dessutom gjorde en flock på 25-30 ex ett tillfälligt gästspel 6 juni (Roffe Larsson). Rapporternas fördelning över året i kommunerna framgår av nedanstående tabell. Inom parentes anges högsta antal per rapport.

Oktoberfynd: 1 ex Tjämnö, S-ad 6 okt (Daniel Gustafsson).

	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt
S-ad		1 (2)	4 (25)	2 (3)	3 (2)		1 (1)
S-s					2 (6)	1 (1)	
U-a					1 (1)		
O-t				1 (3)	2 (5)		
K-v				1 (1)	1 (5)	1 (2)	
Ö-ö	18 (10)	8 (9)	6 (5)	16 (13)	18 (22)	23 (12)	
H-n	2 (3)				9 (15)	5 (10)	

Spetsbergsgrisslän i Kungshamn 5-17 november 2004. Foto: Peter Backman.

Fisktärna *Sterna hirundo* anm.värt

Stor koloni: 210 ad, uppskattningsvis motsvarande 150 par, i vitt skilda häckningsstadier, Klaseskären, Koster 27 juni (Ingemar och Matti Åhlund). Oktoberfynden var ovanligt många:

1 ex Mollön, U-a 5 okt (Patrik Jansson), 1 ad Krossholmen, Torslanda, H-n 5 okt (Johan Svedholm), 1 juv Kungshamn, S-s 7 okt (Peter Backman), 3 ex Öxnäs, Säve, H-n 8 okt (Per Björkman), 3 juv Kalvöfjorden, O-t 9 okt (Uno Unger), 1 ex Ramsön, Jörlanda, S-nd 10 okt (Håkan Aronsson), 1-5 juv Tjärnö, S-ad 7-13 okt (Daniel Gustafsson, Matti Åhlund), 1 ex mot S Mollösund, O-t 26 okt (Thorild Jonsson).

Silvertärna *Sterna paradisaea* 6-7

Häckar sedan åtminstone 1990-talet på flera ställen i Tanum och Strömstad, om än inte i några stora antal. På Jutholmen, Koster har silvertärnor häckat regelbundet sedan åtminstone 1978. Häckning konstaterades detta år på fyra lokaler: Klaseskären, Koster, S-ad (30 ad, varav minst 9 ruvande, 27 jun); Jutholmen, Koster, S-ad (minst 1 par 30 maj); Furholmarna, Tjärnö, S-ad (14 ad, minst 5 par 24 maj); samt Stora Måskär, Resö, T-m (minst 4 par 28 jun) (samtliga Ingemar och Matti Åhlund). Oktoberfynd hör till ovanligheterna, 2004 gjordes tre. Dessa redovisas nedan tillsammans med en hög sträcksiffra:

1 ex Hållö, S-s 2 okt (Jan Artursson), 3 juv mot S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 7 okt (Uno Unger), 1 juv mot S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 26 okt (Tina Widén, Uno Unger). **Mycket högt antal:** 1000 ex mot NO Välkommen, Björlanda, H-n 9 maj (Hans Börjesson).

Småtärna *Sterna albifrons*

För tredje året i rad noterades småtärna i Bohuslän: 4 ex mot S vid Tjurpannan, Tanum 28 aug (Göran Strömberg). Detta blev det trettiofjärde fyndet av totalt 45 ex i landskapet sedan 1961.

Svarttärna *Chlidonias niger*

Fyra fynd under året: 1 ad mot NO tillsammans med 25 silvertärnor vid Lagmansholmen, Säve, H-n 8 maj (Magnus Unger), 4 ad vilade på vattnet tillsammans med 80 silvertärnor och 10 fisktärnor vid Segelskären, T-m 31 maj (Ingemar och Matti Åhlund), 1 ad uppehöll sig vid Torslandaviken, H-n 9 jun (Peter Strandvik) och 1 juv rastade i Torslandaviken, H-n 8 aug (Ingvor Svensson, Leif Andersson). Därmed har 59 fynd av totalt 78 ex noterats i Bohuslän sedan 1961.

Spetsbergsgrißla *Uria lomvia* Rr

En mycket publikvänlig spetsbergsgrißla höll till vid Kungshamn, S-s 5-17 nov (Peter Backman m fl). Detta var tredje året i rad som arten observerades i landskapet. Fyndet var det tolfte i Bohuslän (av totalt 13 ex).

Alkekung *Alle alle*

Totalt har 658 exemplar rapporterats. De fördelade sig på mars 3, september 1, oktober 325, november 294 och december 35. Två dagsummor över 50 ex, båda från Kråkudden, Ö-ö: 158 ex mot S 26 okt (Tina Widén) och 65 ex mot S 18 nov (Per Björkman). Inga fynd i januari och februari, men däremot två i mars: 1 ex mot S Kråkudden, Ö-ö 2 mars (Kristoffer Nilsson) och 2 ex Härmanö, O-t 6 mars (Stefan Malm). Första höstfyndet gjordes vid Härmanö, O-t 20 sep (1 ex mot S), därefter dröjde det till 22 okt innan nästa sågs, men då gick korken ur ordentligt!

Lunnefågel *Fratercula arctica*

Totalt har 65 ex registrerats. Noterades under alla månader utom juni. Fördelning: januari 2 ex, februari 1, mars 3, april 4, maj 2, juli 4, augusti 3, september 23, oktober 9, november 6, december 6.

Skogsduva *Columba oenas* 5-7

Minst 8 häckande par finns inrapporterade: 3 från Tanum, 3-4 från Strömstad och 1 vardera från Orust och Lysekil. I övrigt har en hel del obsar gjorts under häckningstid, främst i Kungälv, Lysekil, Uddevalla, Hisingen, Strömstad och Tanum. Fynd under häckningstid saknas endast från Lilla Edet, Munkedal, Tjörn och Öckerö. En decemberobs utgör det enda vinterfyndet detta år, och denna samt två mängduppgifter redovisas nedan.

Vinterfynd: 1 ex Tegelstrand, T-m 1 dec (Lars Åke Karlgren). **Mängduppgifter:** Som mest 36 ex Restad, Håлта, K-v 24 jun (Peter Strandvik). 20 ex Trälebergs kile, L-l 12 maj (Bernt Andersson).

Turkduva *Streptopelia decaocto* H

Arten rapporteras under häckningstid från följande tätorter på fastlandet: Uddevalla, Kungälv, Kode, Ytterby, Lysekil, Stenungsund, Rabbalshede och Väjern. I södra Uddevalla tätort inräknades 9 revir. Ett flertal fynd, nästan uteslutande från föråret, finns från 6 öar i Öckerö kommun: Hönö, Öckerö, Rörö, Hyppeln, Hälsö och Björkö. Vidare påträffades under april-augusti enstaka turkduvor på lokaler som Askesby (H-n), Lyse (L-l), Strandbynäs (U-a), Kalvön och Väderöarna (T-m), Ursholmen och Syd-Koster (S-ad).

Turkduvans häckningssäsong är ofta lika utdragen som tamduvans, varför uttrycket ”under häckningstid” i det här fallet täcker en mycket lång period. Arten etablerade sig i Uddevalla tätort i början av 1960-talet, och beståndet har här varit märkligt stabilt i över 30 år.

Turturduva *Streptopelia turtur*

Ett ex sågs vid Mjölkeröds gård, Tanum 22 juli (Bo Thyselius). Dessutom finns **ett äldre fynd**: 1 ex vid Långeby, Tanum 25-27 juni 2003 (Lars Eriksson, Lars Kellgren, Christer Elg). Notera att turturduvan därmed setts tre år i rad, och att alla tre fynden är från högsommaren. 33 fynd (34 ex) har nu gjorts i landskapet.

Berguv *Bubo bubo*

Siffrorna ligger i nivå med de senaste fem åren. Uppgifterna i tabellen kommer från Peter Strandvik.

Kommun	Revir	Häckningar	Ungar
Strömstad	9	2	2
Tanum	10	3	3
Munkedal	1	0	0
Sotenäs	5	2	1
Lysekil	2	0	0
Orust	6	1	2
Stenungsund	2	1	0
Tjörn	4	1	2
Kungälv	6	2	5
Totalt	45	12	15

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Från Bredfjället, Uddevalla rapporteras 3-4 juv den 3 juli (Lasse Svensson, Thomas Liebig). Därutöver hördes/sågs arten under häckningstid i samtliga kommuner utom Tjörn och Öckerö. Ovanligt många obsar gjordes i Uddevalla (17) och Sotenäs (9); övriga kommuner har 1-3 obsar vardera. Av årets totalt 44 fynd gjordes 39 under perioden 2 januari-18 april, 1 den 3 juli (se ovan) och 4 mellan 10 oktober-23 november.

Hornuggla *Asio otus* 4-7

Efter tre goda år för arten följde nu ett dåligt: endast tre häckningar har rapporterats, två från Uddevalla och en från Tanum. Under häckningstid sågs/hördes hornugglor också i Stenungsund (1 ex), på Tjörn (1 ex+2 sp ex), Hisingen (1+1 ex) och Rörö (1 ex). Häckningarna samt de två vinterfynd som gjordes redovisas nedan.

Häckningar: 1 par Utby, Herrestad, U-a (Johan Svedholm m fl). 1 par Västerby, U-a (Peter Backman). 1 par Galtö, T-m (Sune Westman). **Vinterfynd:** 1 ex Lexby, Björlanda, H-n 31 jan (Johan Svedholm, Anders Kronhamn). 1 resp 2 ex Valberget, Kungshamn, S-s 1 feb (Ing-Marie Artursson resp Thorsten Gansing).

Jorduggla *Asio flammeus*

Inga häckningsuppgifter föreligger. Totalt har 19 rapporter inkommit, varav 11 från Öckerö kommun. Obsarna gjordes mellan 9 feb-2 maj samt 19 sept-19 dec. Fyra ex sågs sträcka in från havet i april-maj: två vid Kråkudden, ett vid Rörö och ett vid Boxvike vette. Ett par vinterfynd finns också.

Förårsfynd: 1 ex Ramsvikslandet, S-s 9 feb och 1 ex Dingle, M-l 20 feb (Hans-Olof Johansson). 1 ex Kråkudden, Ö-ö 3 apr (Bengt Karlsson). 1 ex Rörö 9 apr (Magnus och Uno Unger). 1 ex Kråkudden, Ö-ö 11 apr (Magnus Unger). 1 ex insträckande Kråkudden, Ö-ö 17 apr (Magnus Lagerqvist). 1 ex Rörö, Ö-ö 17 apr (Magnus Unger). 1 ex insträckande Kråkudden, Ö-ö 19 apr (Tina Widén). 1 ex insträckande Rörö, Ö-ö 19 apr (Björn Dellming). 1 ex Norra Väderöarna, T-m 1 maj (Kent-Åke Gustavsson, Maria Fjell). 1 ex insträckande Boxvike vette, O-t 2 maj (Stefan Oscarsson, Stefan Avenfors). **Efterårsfynd:** 1 ex Holmen, Lane-Ryr, U-a 19 sep (Hans Petersson). 1 ex mot S vid Hållö, S-s 25 sep (Jan Artursson, Stig Arne Cardevik). 1 ex Äxholmen, Ö-ö 10 okt (Bengt Karlsson). 1 ex Rörö 27, 28 och 31 okt (Roger Eskilsson m fl). 1 ex Instö ränna, K-v 25 nov (Peter Strandvik). 1 ex Kungshamn, S-s 19 dec (Stig Arne Cardevik).

Pärluggla *Aegolius funereus*

Blott två rapporter har inkommit, vilket är det sämsta resultatet sedan år 2000. 1 ex Klockarringen, K-v 22 feb (Peter Strandvik). 1 ex sp Stendammen, L-E 26 mar (Lars Davidsson, Gudrun Ogstedt).

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*

Mellan den 13 maj-9 augusti har ca 75 spelande ex rapporterats, vilket gör 2004 till det näst bästa året hittills (år 2003 hördes ca 90 ex). Flest fynd gjordes i Strömstad (14), Orust och Uddevalla (båda 12). Detta är femte året i rad med ett högt resultat. Kanske har intresset för att lyssna efter skärrior ökat? Antalet spelande fåglar är emellertid så högt numera att man får utgå från att arten faktiskt blivit vanligare i landskapet. Trädlärkan, som ofta återfinns på samma lokaler som nattskärnan, har ju också ökat – kanske ligger åtminstone en del av förklaringen i ett allt större antal lämpliga lokaler för de här två charmiga ödemarksfåglarna?

Tornseglare *Apus apus* anm.värt

Ett sent fynd gjordes, nämligen 1 ex vid Hamburgsund, Tanum den 28 oktober (Lars Åke Karlgren).

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

Återigen ett par på plats i Sollumsån, Lilla Edet. Bl a iakttog Stefan Malm paret då fåglarna flög med fisk till boet i mitten av maj. Ytterligare två obsar gjordes under häckningstid vid Göta älv respektive Risån. I övrigt ett antal marina fynd och obsar från vattendrag under icke häckningstid.

1 par häckade Sollumsån, L-E (Stefan Malm m fl). 1 ex Kollerö, Risån, U-a 13 maj (Göran Darefelt). 1 ex Dösebacka, Göta älv, K-v 5 jun (Kåre Ström). **Övriga fynd:** 1 ex Sundet, S-nd 17 och 24 jan (Thomas Liebig). 1 ex Katrinedal, Bäveån, U-a 18 jan (Peter Backman). 1 ex Hasselbacken, Bäveån, U-a 13 mar (Matti Åhlund). 1 hane Torslandaviken, H-n 24 aug (Martin Fransson). 1 hane Boxviks kile, O-t 24 sep och 1 ex Kalvöfjorden, O-t 29 sep (Stefan Oscarsson). 1 ex Skeppsviken, U-a 29 okt (Patrik Jansson). 1 ex Boxviks kile, O-t 23 nov (Anders Jannesson).

Biätare *Merops apiaster*

Som mest 4 ex sågs i Lur, Tanum under perioden 20-27 juli (Ingemar Ellison m fl). Samma lokal hyste för övrigt 2-3 ex under hela sommaren 1996!

Anmärkningsvärt många av landskapets biätarobsar är från de två nordligaste kommunerna. Totalt har nu 15 fynd (27 ex) av biätare gjorts i Bohuslän.

Härfågel *Upupa epops*

Två vår- och ett höstfynd detta år. Därmed har 56 fynd (56 ex) gjorts i landskapet.

1 ex Tjurpannan, T-m 21-22 apr (Bo Stensby, Per Edman m fl). 1 ex Karingön, O-t 7 maj (Rolf Karlsson, Gunnel Grundén). 1 ex Helenedal, U-a 25-27 sep (Illari Rangell, Lars Viktorsson m fl).

Göktyta *Jynx torquilla*

Två häckningar rapporteras, en från Tanum och en från Uddevalla. I övrigt noterades ca 45 ex, dvs något färre än under rekordåret 2003. Årssummorna har därmed legat över 30 ex under de fyra senaste åren. Det är inte lätt att säga om detta utgör en verklig ökning eller om rapporteringen förbättrats under denna period; kanske är båda teorierna giltiga. Arten noterades mellan 12 apr-20 aug, och de två första obsarna (se nedan) får betraktas som anmärkningsvärt tidiga. En äldre häckningsuppgift redovisas också nedan.

Häckningar: 1 par Tjurpannans naturreservat, T-m (Fredrik Spak) och 1 par Lane-Ryr, U-a (Ulla Andersson). **Tidiga fynd:** 1 ex Backered, H-n 12 apr (Tom Ekman) och 1 ex Bottna, T-m 13 apr (Lars Åke Karlgren). **Äldre häckningsuppgifter:** 1 par Lane-Ryr, U-a 2003 (Ulla Andersson).

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

Under 2004 har endast två säkra häckningar rapporterats, båda från Strömstads k:n: 1 par vid Skee (Göran Strömberg) och 1 par vid Tången (Matti Åhlund). Å

Korttålräka, Västerby, Uddevalla 20-21 dec 2004. Foto: Peter Backman.

andra sidan föreligger observationer av arten under häckningstid (definierad som 25 mars-7 juli) från hela 68 olika lokaler, flest från Uddevalla (23), Kungälv (10), Hisingen (10), Orust (7) och Stenungsund (6). Denna siffra låg på 46 under 2003. Samtliga kommuner och områden utom Öckerö har rapporter från häckningstid, men de två största kommunerna, Munkedal och Tanum, är klart underrepresenterade (1 resp. 2 obsar). Antalet rapporter totalt under året ligger kring 230, precis som under 2003.

Ladholmen vid Värmlandsnäs sydspets rapporterade sin högsta sträcksumma någonsin för arten under hösten (*Roadrunner* 3/2005), varför Bohuslän sannolikt berörts även denna höst av mindre hackspettar som sökt sig söderut.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

Fem fynd (totalt 4-6 ex) under januari-mars och tio-elva fynd (totalt 11-12 ex) under oktober-november innebär ett rekordartat uppträdande. Lägg märke till det stora antalet fynd i kustbandet under januari och oktober-november, och de fyra från den 9 oktober. Hösten 2004 sträckte rekordmånga tretåiga hackspettar ut från Ladholmen vid Värmlandsnäs sydspets (*Roadrunner* 3/2005), varför mängden obsar i Bohuslän under hösten inte förvånar. De fem fynden under årets tre första månader kan eventuellt ha samband med den föregående höstens invasion. Fynden på Bredfjället var de första sedan 1999, men inget tydde på att

häckning skulle ha förekommit (*Lasse Svensson, muntl.*) Kanske är detta fåglar som norrifrån ”fyllt på” Bredfjällets skogar?

Förårsfynd: 1 ex Syd-Koster, S-ad 1 jan (gm Nils Abrahamsson). 1 ex Resö, T-m 9 jan (Henning Jacobsson). 1 hane 20 feb, 2 hanar 21 mar och 1 hane 28 mar Bredfjället, U-a (Lasse Svensson).

Höstfynd: 1 hane Aleviken, T-m 2 okt (Fredrik Spak). 1 hona Mosshed, Herrestad, U-a 9 okt (Erik Börjesson, Hannelore Westphal). 1 ex Örtorp, Dragsmark, U-a 9 okt (Ingemar Strid). 2 ex Kockholmen, Rossö, S-ad 9 okt (Jörgen Persson). 1 hane Rörö, Ö-ö 9 okt (Magnus Unger). 1 hona Svartedalen, K-v 11 okt (Kåre Ström). 1 ex Kockholmen, Rossö, S-ad 31 okt (Hans Wikström). 1 hane Gullmarsskogen, L-l 17 nov (Stig och Gunborg Pettersson). 1 hona Hensbacka, M-l 17 nov (Lars Andersson). 1 hane Lilla Skarsjön, U-a 20 nov (Lasse Svensson). 1 par Svarvareåsen, L-E 21 nov (Kåre Ström).

Korttålräka *Calandrella brachydactyla* Rr

Landskapets fjärde fynd av korttålräka avviker från de tre tidigare genom att vara ett vinterfynd. Räkan höll till vid ett fågelbord i Västerby, Forshälla, Uddevalla 20-21 december (Peter Backman m fl). Se foto på sidan 40! Landskapets tidigare fynd är alla gjorda i början av maj månad: två från Uddevalla kommun (1993 och 1995) och ett från Hisingen 2002.

Trädläka *Lullula arborea* H

En konstaterad häckning rapporteras från Hogar, Strömstad (Ingemar Åhlund). Tittar man på rapporterade sjungande trädlärkor under häckningstid fördelar de sig enligt följande: Strömstad (10), Tanum (9), Sotenäs (5), Lysekil (2), Uddevalla (8), Lilla Edet (5), Orust (5), Stenungsund (2), Kungälv (2) samt Hisingen (1). Årssumman sjungande fåglar är något lägre än under 2003, men ändå god i ett längre perspektiv.

Sångläka *Alauda arvensis* anm.värt

Vinterfynd: 1 ex Torslandaviken, H-n 26 dec (Lars Erik Norbäck). 1 ex Rörö, Ö-ö 19 dec (Magnus och Uno Unger).

Bergläka *Eremophila alpestris*

Totalt rapporterades minst 28 exemplar av bergläka 2004. Antalet observationer och rapporterade exemplar ser ut ungefär som tidigare under 2000-talet.

Fyra observationer från Ramsvikslandet, S-s mellan 15 mars-16 apr, som mest 10 ex den 15 mars (Jesper Hansson). Under hösten sågs 1-2 ex vid sex tillfällen på Ramsvikslandet mellan 23 okt-13 nov (Torbjörn Arvidsson, Björn Johansson m fl); därutöver 1 ex Rörö, Ö-ö 9 okt (Magnus Unger, Christer Fält), 3 ex mot S vid Hållö, S-s 24 okt (Christer Fält), 1 ex mot S vid Rörö, Ö-ö 27 okt (Roger Eskilsson), 1 ex mot S Kråkudden, Hönö, Ö-ö 27 okt (Martin Alexandersson) och 10 ex Härmanö, O-t 5 nov (Lasse Svensson).

Backsvala *Riparia riparia* H, fe

Rapporteras häckande från Uddevalla, Lilla Edet, Kungälv och Hisingen. Antalet par i kolonierna verkar för 2004 vara något större än 2003. Kolonin i Dösebacka som stod tom 2003 höll under året cirka 100 par.

Frölands grusupplag, U-a: 58 par (Curt Josefsson). **Lysegården, K-v:** 50 par/100 bohål 6, 13 och 24 juni (Agne Gillholm, Anders Åberg, Peter Strandvik). **Dösebacka, K-v:** 100 par 6 juni (Agne Gillholm), minst 40 par/50 bohål 16 juni (Peter Strandvik). **Terås grustag, Hjärtum, L-E:** 150 bohål 1 aug (Lasse Svensson). **Tagenekrossen, Säve, H-n:** 50 par/70 bohål 6 juli och 18 aug (Staffan Swedberg, Tommy Järås).

Större piplärka *Anthus richardi* Rr

Ett fynd av 1 ex från Rörö, Ö-ö 25-26 sep föreligger (Magnus Unger, Stefan Svanberg m fl). Detta är femte året i rad större piplärka ses i Bohuslän. Årets fynd är nr 14 i landskapet av totalt 15 exemplar.

Ängspiplärka *Anthus pratensis* anm.värt, fe

Normalt antal vinterfynd, men exceptionellt högt antal exemplar i januarifyndet som gjordes i Torslandaviken.

1 ex Rörö, Ö-ö 2 jan (Nielas Eklund). 1 ex Hästen, Hönö, Ö-ö 5 jan (Magnus Unger). 22 ex Torslandaviken, H-n 5 jan (Magnus Unger). 1 ex Svallhaken, Tjärnö, S-ad 9 jan (Matti Åhlund). 1 ex Rörö, Ö-ö 4 dec (Stefan Svanberg). 1 ex Råssön, Stala, O-t 12 dec (Bertil Berntsson). 2 ex Rörö, Ö-ö 19 dec (Magnus och Uno Unger). 1-2 ex Lappesand, Hönö, Ö-ö 20 dec (Stefan Svanberg). 1-2 ex Torslandaviken, H-n 26 dec (Lars Erik Norbäck, Carl Jyker, Birgitta Nilsson).

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Fyra fynd av 4-5 exemplar är en låg siffra i jämförelse med de två senast föregående åren. En av observationerna är gjord under vårsträcket i maj, de övriga tre är från september.

1 ex mot N Marstrandsön, K-v 22 maj (Peter Strandvik). 1 ex mot S Marstrandsön, K-v 8 sep (Peter Strandvik). 1 ex mot S Härmanö, O-t 12 sep (Lasse Svensson). 1-2 ex rastande Nöddökilen, S-ad 7 sep (Matti Åhlund).

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta* Rr

Minst tolv fynd (19 ex) detta år innebär mer än en fördubbling av totala antalet fynd och exemplar. Vattenpiplärka har nu hittats vid minst 22 tillfällen i Bohuslän, och totalt har minst 30 exemplar registrerats. Sista vårobservationen gjordes 3 april och första höstobservationen 9 oktober. Högsta antalet noterades vid Torslandaviken, där upp till 5 ex höll till 7 februari-12 mars.

Ramsvikslandet, S-s: 1 ex 2 jan-21 mars (Bengt Carlsson, Anders Fransson m fl). 1 ex 23 okt-31 dec (Peter Backman, Jörgen Olsson, Tommy Magnusson m fl). **Saltö, S-d:** 1 ex 7-31 jan (Matti Åhlund). **Käringön, O-t:** 1 ex 9 okt (Jan-Åke Persson). **Rörö, Ö-ö:** 1-3 ex 2 jan-27

mars (Niclas Eklund, Magnus Unger m fl). 1 ex 27 okt-19 dec (Roger Eskilsson, Magnus Unger m fl). **Hönö, Ö-ö:** 1-2 ex Lappesand 5 jan-2 mars (Magnus Unger, Stefan Svanberg, Markus Lagerqvist) och 1 ex Ersdalsviken 3 apr (Per Björkman). 1 ex Ersdalen 22 okt (Christer Fält), 1 ex Lappesand 20 dec (Stefan Svanberg) och 1 ex Hästen 29 dec (Roger Eskilsson, Per Björkman). **Torslandaviken, H-n:** 1-5 ex 7 feb-12 mar (Magnus och Uno Unger m fl).

Gulärla *Motacilla flava* 6-7, fe

Enda rapporten med häckningsindicier kommer från Torslandaviken på Hisingen där 2-3 par varnade intensivt 10 juni (Magnus Unger). Dessutom tre sommarobservationer i möjlig häckningsmiljö: 2 ex Lysegården, Romelanda, K-v 13 juni (Anders Åberg). 2 ex Tofta kile, Lycke, K-v 1 juli (Peter Hvass). 1 ex Hjälmsvik, Stala, O-t 8 juli (Bertil Berntsson).

Forsärila *Motacilla cinerea* H

I Uddevalla rapporteras 16 häckande par. Enstaka forsärilor tycks övervintra i landskapet: 1 ex sågs vid Österröd, Strömstad 13 januari (Göran Strömberg). Kolla landskapets större reningsverk efter fler övervintrande forsärilor!

Sädesärila *Motacilla cinerea* anm.värt

Ett sent fynd gjordes vid Utby, Uddevalla den 4 december (Emanuel Sääf). Dessutom sex fynd i november.

Engelsk sädesärila *Motacilla cinerea yarrellii*

Ett fynd: 1 hane rastande Haby bukt, Sotenäs 20 mars (Jesper Hansson). Har rapporterats årligen i landskapet sedan fem år tillbaka.

Sidensvans *Bombycilla garrulus* anm.värt

Från mitten av oktober och någon vecka framåt sågs stora flockar av sidensvansar beta sig söderut i landskapet. Många observationer av flockar med 200-500 individer rapporterades, de flesta inne i samhällen. De tre största rapporterade flockarna: Minst 500 ex Hamburgö, T-m 10 och 17 okt (Jan-Åke Hansson), ca 500 ex Badhusparken, U-a 23 okt (Hans Petersson) och 400 ex Vadbacken, U-a 21 okt (Ingemar Åhlund).

Höstens första sidensvansar dök upp 30 sep. Antalet rapporter (och största flockens storlek) fördelade sig på september 1 (30 ex), oktober 161 (500), november 60 (300), december 29 (200). Första halvåret hade januari 22 observationer (35 ex i största flocken), februari 11 (25), mars 2 (15) och april 4 (2). De fyra sista vårobservationerna gjordes 22-26 april och bestod alla av 1-2 ex.

Strömstare *Cinclus cinclus* H

Strömstaren syns ha haft ett ytterst dåligt häckningsår i landskapet (och landet som helhet). Ett enda par konstaterades häcka i Uddevalla kommun, där arten följts under ett antal år, ett prydligt bottenrekord.

Kustfynd: 1 ex Haby bukt, S-s 27 okt (Jan Artursson).

Järnsparv *Prunella modularis* 12-2, fe

Enda vinterobservationerna av övervintrande järnsparv gjordes på Hisingen och i Öckerö kommun. Kan jämföras med sex vinterfynd 2003, sju 2002 och hela 42 2001. Ingen sådan minskning noterades i Göteborg (*Fåglar på Västkusten* nr 3/2004).

1 ex Brunnsbo, H-n 1 jan-1 feb (Per Björkman). 1 ex Röd, Hönö, Ö-ö 29 jan (Tina Widén). 1 ex Rörö, Ö-ö 1 feb och 15 feb (Magnus Unger, Mathias Theander).

Näktergal *Luscinia luscinia*

En uppskattning av antalet sjungande näktergalar i Bohuslän pekar på 147 exemplar. År 2003 skattades antalet sjungande till 180, varav 47 kom från Kungälv där nattsångarna inventerades extra noggrant detta år. Kommunvis fördelade sig de sjungande fåglarna 2004 enligt följande:

S-ad	T-m	S-s	M-l	L-l	U-a	L-E	O-t	S-nd	K-v	H-n	Ö-ö
10	8	18	2	8	4	6	23	2	13	36	17

Blåhake *Luscinia svecica*

Blåhaken är ingen vanlig art i Bohuslän; 2004 gjordes nio vårobservationer (11 ex) mellan 7-30 maj och och fem höstobservationer (5 ex) mellan 28 aug-30 sep. Bohusläns säkraste vårlokal för blåhake, Vallerö i Orust kommun, kom tillbaka med två observationer efter förra årets frånvaro.

Vår: 1 ex sj Lagmansholmen, Säve, H-n 7 maj (Magnus Unger). 2 ex Lid, Tjärnö, S-ad 8 maj (Matti Åhlund). 2 hanar Gåsö, Skaftö, L-l 10 maj (Kjell Wallin). 1 hona Vallerö, O-t 10 maj (Stefan Oscarsson). 1 hane Haby bukt, S-s 10 maj (Jan Artursson). 1 ex Kråkudden, Ö-ö 12 maj (Kristoffer Nilsson). 1 ex Hållö, S-s 22 maj (Jan Artursson). 1 hona Vallerö, O-t 28 maj (Stefan Oscarsson). 1 hona Ersdalsviken, Hönö, Ö-ö 30 maj (Magnus Unger).

Höst: 1 hona Ersdalen, Hönö, Ö-ö 28 aug (Göran Gustafson). 1 ex Lidleran, Tjärnö, S-ad 30 aug (Matti Åhlund). 1 ex Tofta kile, Lycke, K-v 4 sep (Peter Hvass). 1 juv hane ringmärktes Industriängarna, S-nd 4 sep (Thomas Liebig). 1 ex Ramsvikslandet, S-s 16 sep (Stig Arne Cardevik).

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

Sex fynd under häckningstid:

1 hane Kungshamn, S-s 19 maj (Jan Artursson). 1 2K hane sj Industrivägen, Tanumshede, T-m 13-26 apr (Lars Kellgren m fl). 1 2K hane sj Uddevalla hamn 18 apr (Patrik Jansson). 1 hane sj Uddevalla järnvägsstation 25 apr (Hans Petersson). 1 2K hane Rundsvallen, Ytterby, K-v 18 apr (Lars Gustafsson). 1 ad hane Skandiahammen, H-n (L. Stefan Andersson).

Övriga fynd: 1 hane Ragnhildsholmen, H-n 3 apr (Anders Åberg). 1 hona ringmärkt Industriängarna, Stenungsund 2 okt (Thomas Liebig). 1 ex Nord-Koster, S-ad 24 okt (Kåre Ström).

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquata*

Tre fynd föreligger, alla av västlig ras. Årets första fynd utgjordes av en hona på Härmanö, Orust den 16 mars (Lasse Svensson). En hona observerades på Fotö 22-23 mars (Mikael Molin m fl). Enda höstfyndet var en hane på Rörö 28 okt-2 nov (Martin Alexandersson m fl). Därmed har det i Bohuslän totalt gjorts 21 fynd av 22 exemplar.

Ringtrast *Turdus torquatus*

Sjuttiotre rapporterade exemplar av arten är den lägsta siffran på flera år. Hela åtta höstfynd (10 ex), samtliga i oktober. Övriga observerades mellan 8 april-10 maj, sånär som på en eftersläntrande hona på Vallerö, O-t 28 maj (Stefan Oscarsson). Tanums kommun står med flest antal observerade exemplar (23). Högsta antalet för en enskild obs var 6 ex Övre Kile, Syd-Koster, S-ad 30 apr (Ingemar Åhlund).

Taltrast *Turdus philomelos* 12-2, fe

Tre vinterfynd är något lägre än genomsnittet under 2000-talet.

1 ex Ersdalen, Hönö Ö-ö 10 jan (Lars Erik Norbäck, Göran Gustafson, Carl Jyker). 2 ex Hålkedalskilen, S-ad 16 dec (Lars Åke Karlgren). 1 ex Rörö, Ö-ö 19 dec (Magnus Unger, Uno Unger).

Rödvingetrast *Turdus iliacus* 5-7, fe

Fyrtioåtta sjungande rödvingar i landskapet är den högsta siffran för 2000-talet, vilket dock enbart beror på att en enskild observatör rapporterat alla sina sjungande exemplar från olika delar av landskapet. Arten rapporteras sjungande från Stenungsund-Orust och norrut. En sjungande rödvinge från Lilleby, Hisingen 6 maj är enda undantaget.

Dubbeltrast *Turdus viscivorus* 12-2, fe

Sex fynd av totalt 12 exemplar registrerades under januari-februari och december.

1 ex vid fågelbord Kristiansborg, Lycke, K-v 2-10 jan (Peter Hvass). 4 ex Tofta kile, Lycke, K-v 7 feb (Stefan Malm). 4 ex Kärreberg, Stala, O-t 8 feb (Stefan Avenfors). 1 ex Hätteback, Tjärnö, S-ad 10 feb (Matti Åhlund). 1 ex Bratteby, S-s 5 dec (Thomas Eliasson). 1 ex Lid, Tjärnö, S-ad 26 dec (Matti Åhlund).

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

En uppskattning ger vid handen att minst 59 gräshoppsångare sjöng i Bohuslän försommaren och sommaren 2004. De fördelade sig kommunvis på följande sätt:

S-ad	T-m	M-l	U-a	L-E	S-nd	K-v	H-n
2	9	2	1	3	1	19	22

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

Ett fynd av en sjungande flodsångare gjordes vid Torslandaviken, Hisingen 10-13 juni (Per-Erik Hagström m fl). Detta är landskapets 24:e fynd (lika många exemplar).

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

Uppskattningsvis 34 sjungande sävsångare inräknades 2004. Praktiskt taget samtliga är från södra delen av landskapet: Strömstad 1, Tanum 1, Orust 3, Kungälv 15 och Hisingen 14.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

Den ungefärliga totalsumman detta år ligger på en bit över 200 sjungande fåglar, vilket är en låg siffra. Samtliga kommuner finns med i materialet, där Hisingen intar en särställning med kanske 50 sjungande kärrsångare. Rapporteringen är dock mycket ojämnt fördelad. Ringmärkningen vid Industriängarna i Stenungsund antyder ett dåligt år för arten med bara 45 ringmärkta fåglar (mot normalt 70-80, se tabell sidan 58).

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*

Trastsångaren är allt annat än vanlig i Bohuslän. Årets enda fynd utgörs av en sjungande fågel vid Lagmansholmen, Säve, Hisingen 7 maj (Magnus Unger). Totalt finns nu 19 fynd av sammanlagt 20 exemplar i landskapet. Förstafyndet gjordes 1975 vid Kollungeröd vatten på Orust.

Höksångare *Sylvia nisoria*

Totalt sex fynd av sju exemplar föreligger 2004. I Tjurpannans naturreservat, Tanum sågs ett par; övriga fynd gäller ensamma sjungande fåglar. Ett höstfynd gjordes dessutom av en ungfågel vid Industriängarna i Stenungsund.

1 ex sj + 1 hona Tjurpannan, T-m 20 maj-6 jun (Stefan Malm, Fredrik Spak m fl). 1 ex sj Kalvön, Havstensund, T-m 29 maj (Sune Westman). 1 ex sj Bö, Långelanda, O-t 12 juni (Bernt Westin). 1 ex sj Nord-Koster, S-ad 26 jun (Svante Söderholm). 1 ex sj Stora Kornö, L-1 21 jul (Peter Strandvik). 1 1K Industriängarna, Stenungsund 4 sep (Thomas Liebig).

Törnsångare *Sylvia communis* anm.värt

En sen observation: 1 ex 9 oktober på Rörö, Öckerö kommun (Magnus Unger).

Svarthätta *Sylvia atricapilla* 11-3, fe

Sex vinterfynd, alla vid fågelmatning eller i bärbuskar i trädgårdar:

1 ex Kärna, Torsby, K-v 6 nov (Ingemar Bernhardsson). 1 ex Brevik, Syd-Koster, S-ad 1 jan (gm Nils Abrahamsson). 1 hona Bohusgården, U-a 10-12 nov och 21 dec (Patrik Jansson). 1 hona Gullmarsberg, Skredsvik, U-a 29 nov (Nisse Henriksson). 1 hane Bua, Skredsvik, U-a 18 dec (Berndt-Johan Lindberg). 1 hane Brunnsbo, H-n 11 nov (Per och Johan Björkman).

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides* Rr

Två fynd av lundsångare gjordes i Bohuslän under sensommaren 2004, de första sedan 1996: 21 juli sjöng en fågel vid Fossum, Uddevalla (Ingemar Åhlund) och 15 augusti lockade en lundsångare under den tidiga morgonen vid Industriängarna i Stenungsund (Thomas Liebig). (Dessutom finns två fynd där raritetsrapport saknas – även de sensommarfynd.) Årets två godkända lundsångare gör att det idag föreligger 17 fynd av lika många exemplar i Bohuslän.

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus* Rr

Två fynd av arten gjordes 2004: 1 ex Rörö, Öckerö 31 oktober (Magnus Unger m fl) och 1 ex Tagene, Säve, Hisingen 9-10 november (Staffan Swedberg, Björn Dellming m fl). Totalt har nu 12 fynd (15 ex) gjorts i Bohuslän sedan Sveriges första kungsfågelsångare upptäcktes i Fågelviken, Bro, Lysekil den 22 oktober 1957. Detta fynd utgjordes av 3 exemplar, och nästa kom inte förrän 1986!

Gransångare *Phylloscopus collybita* 6-8, fe

Minst 51 sjungande gransångare i landskapet under juni-augusti är nytt rekord. Arten har nu etablerat sig som häckfågel och följer lite den brittiska gråsiskan (brunsiskan) i spåren. Sådär fördelar sig fynden av de sjungande gransångarna under sommaren 2004:

S-ad	T-m	S-s	L-l	U-a	L-E	O-t	S-nd	T-n	K-v	H-n	Ö-ö
4	3	1	3	3	1	3	5	1	11	13	3

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapillus* Rr

Ett fynd av 1 hane finns från Hönö kyrkogård, Öckerö 3-4 april (Mikael Molin, Roger Eskilsson, Uno Unger). Se foto på sidan 5! Detta var det åttonde fyndet (lika många exemplar), varav sju är från våren och ett från hösten.

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Ett enda fynd av mindre flugsnappare finns rapporterat 2004. Det rörde sig om som mest 2 sjungande fåglar vid Holma, Brastad, Lysekil 16 maj-6 juni (Stig Pettersson m fl).

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Är rapporterad från tio lokaler under häckningstid. Vid Tofta kile, Kungälv konstaterades häckning, som mest sågs 15 juvenila skäggmesar (4 juli, Peter Hvass). Möjlig häckning också vid Marieberg och Bredungen i Kungälv, där juvenila fåglar sågs 1 juni (Kåre Ström). Högsta siffran är ca 40 ex Tofta kile, K-v 4 sep (Peter Hvass). Fördelning på kommuner som följer. Kungälv: 39 rapporter (högsta rapporterade antal 40 ex), Hisingen 21 (13), Öckerö 9 (16), Orust 1 (3), Uddevalla 1 (2), Sotenäs 3 (12), Tanum 1 (1), Strömstad 1 (1). Fynd under häckningstid (1 apr-31 aug) redovisas nedan.

Tofta kile, K-v: häckning, se ovan; observationer hela perioden. **Stora Överön, K-v:** 3 ex 11 maj, 2 ex 26 aug (Lars Carlsson, Tommy Järås). **Marieberg, K-v:** 1 pull/nyligen flygg 1 jun, 1 par 1 jul (Kåre Ström, Per Almkvist). **Hökälla, H-n:** 1 ex 14 apr och 1 jul (Björn Dellming, John Thulin). **Gullö, Säve, H-n:** 1 ex 30 apr (Uno Unger). **Kippholmen, Björlanda, H-n:** 1 ex 1 maj (Peter Keil). **Bredungen, H-n:** pulli/nyligen flygga 1 juni (Kåre Ström), 2 par 5 jun (Uno Unger). **Rörö, Ö-ö:** 1 par 17 apr (Magnus Unger). **Kollungeröd vatten, O-t:** 3-4 ex 19 apr (Lasse Svensson). **Ljungs kile, U-a:** 1 par 20 apr (Lasse Svensson).

Sommargylling *Oriolus oriolus*

Fyra fynd av sommargylling gjordes i slutet av maj och början av juni. Alla gällde sjungande fåglar. Fynden kom från Uddevalla, Stenungsund, Hisingen (2 ex) och Hönö. Ett sensommarfynd finns dessutom 15 aug från Flatholmen, Tjörn där en 1K gylling observerades. Årssumma alltså fem fynd (6 ex). Totalt har landskapet därmed 57 fynd av tillsammans 60 exemplar.

1 ex sj Kapelle, Uddevalla 21 maj (Ingemar Åhlund). 1 2K hane sj Kolhättan, S-nd 31 maj (Thomas Liebig). 1 ex sj Ersdalen, Hönö, Ö-ö 6 jun (Birger Kaiser). 2 ex sj Askesby, Säve, H-n 6 jun (Per och Barbro Björkman m fl). 1 1K Flatholmen, T-n 15 aug (Eivor Jacobsson).

Svartkråka *Corvus corone corone*

Tio fynd (11 ex), varav endast ett från hösten. En häckning mellan en svartkråka och en gråkråka konstaterades vid Bovallstrand, Sotenäs (Aimon Niklasson). På samma lokal sågs en svartkråka tillsammans med en gråkråka även under hela sommarhalvåret 2003.

1 ex Bovallstrand, S-s 18 jan-5 sep (Aimon Niklasson). 1 ex Kråkudden, Ö-ö 20 mars (Anders Åberg) 1 ex Lilleby, Björlanda, H-n 28 mars (Johan Svedholm, Anders och Fredrik Kronhamn). 1 ex Härmanö, O-t 13 apr (Lasse Svensson). 1 ex Glöskär, Ryskärsfjorden, K-v 24 apr (Peter Strandvik). 2 ex Öxnäs, Säve, H-n 9 maj (Magnus och Uno Unger). 1 ex Kroken, Lycke, K-v 12 maj (Peter Hvass). 1 ex str N Kråkudden, Hönö, Ö-ö 31 maj (Per

Björkman). 1 ex Askesby, Säve, H-n 5 jun (Matserik Eriksson). 1 ex Åsebukten, Forshälla, U-
a 24 okt (Jan Uddén).

Rosenstare *Sturnus roseus* Rr

En juvenil rosenstare uppehöll sig vid Haby bukt, Ramsvikslandet, Sotenäs 3-10 oktober (Patrik Jansson m fl). Detta är tredje året i rad med fynd av arten. Fågeln vid Haby bukt är landskapets sjätte fynd (totalt 7 ex). Endast ett av dessa gäller en adult rosenstare.

Gulhämpling *Serinus serinus* Rr

För andra året i rad ses gulhämpling i Bohuslän, denna gång en hane i sångflykt på Marstrandsön, Kungälv 2 maj (Peter Strandvik). Årets fynd är det åttonde (totalt 12 ex) i landskapet.

Steglits *Carduelis carduelis*

Arten uppträder fortfarande som gäst vid flera fågelbord i landskapet. Antalet individer vid vinterutfodringar tycks dock gått ned i antal. Spännande är att steglitsen troligen etablerat sig som en stadig häckfågel. Observationer från maj till juni talar för detta. I Uddevalla kommun konstaterades två häckningar vid Fröländ (Curt Josefsson). Övriga sommarobsar (1 maj-31 juli) är som följer:

Strömstad: 2 ex Södra Rossö 28 maj (Martin Kvarnäck). **Lilla Edet:** 2 ex Sollumsån, Hjärtum 16 maj (Stefan Malm). 1-2 ex Sollum, Hjärtum 16 jun (Peter Strandvik). 1 ex sj Sollumsån, Hjärtum och 1 ex sj Torps gård, Hjärtum 27 jun (Lasse Svensson). Minst 2 ex Sollum, Hjärtum 15 jul (Peter Strandvik). **Orust:** 4 ex Yttre Hjälmsvik, Stala 11 maj (Hans Börjesson). 2 ex Börsgård, Långelanda 15 maj (Thomas Liebig). 1 ex Hals, Långelanda 16 maj (Bertil Berntsson). 2 ex Blötkärr, Stala 20 maj (Stefan Avenfors). **Stenungsund:** 1 ex Industriängarna 1 maj (Lasse Svensson). 2 ex Kyrkenorum 5 maj (Anders Melin). **Hisingen:** 2 ex Hökälla 2 maj (Ola Sandberg). 1 ex Öxnäs, Säve 6 maj (Magnus Unger) 1 ex Hökälla 31 maj (Tobias Källqvist).

Gråsiska *Carduelis flammea cabaret* H

Arten rapporteras i stort sett från hela landskapet och får idag ses som en etablerad häckfågel i miljöer alltifrån kustbandet till hyggen i landskapets inre.

Snösiska *Carduelis hornemanni* Rr

På bohussidan av Torslandaviken noterades 1 ex 21 nov (Magnus Unger), 1 ex 30 nov (Per Björkman) och 3 ex 4 dec (Roger Eskilsson, Uno Unger).

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

Två fynd finns från 2004: 1 ex rastade kort och flög sedan mot S vid Kärreberg, Stala, Orust 30 sep (Stefan Avenfors) och 1 ex flög mot O över Myren, Ramsvikslandet, S-s 3 okt (Jan Artursson, Jan Pålsgård).

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

Uppskattningsvis har 125 större korsnäbbar observerats under året. Merparten av observationerna är gjorda i tallskogar på öar i kustbandet under sensommar och höst. Största ansamlingen av arten (25 ex, varav 15 i en flock) sågs på Syd-Koster, Strömstad den 19 okt (Ingemar Åhlund).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Minst 50 hanar sjöng under vår och sommar i landskapet. En del av individerna uppehöll sig säkert bara under en kortare tid på lokalerna. Den kommunvisa fördelningen av de sjungande hanarna ser ut som följer:

S-ad	T-m	S-s	U-a	O-t	S-nd	T-n	K-v	H-n
11	1	2	10	2	2	1	5	16

Tallbit *Pinicola enucleator*

Under 2004 gjordes fem fynd av denna invasionsart. Många tallbitar sågs i mellersta Sverige, men invasionen nådde aldrig riktigt fram till Västkusten. Den 7 nov noterades en honfärgad fågel på Rörö; den gick ett tragiskt öde till mötes då den slogs och spisades av en sparvhök.

2 hanar 1 hona Hogane, Lane-Ryr, U-a 29 feb (Hans Pettersson). 3 ex honfärgade Nordre älv, Kungälv 31 okt (Kåre Ström). 1 ex Rörö, Ö-ö 7 nov (Magnus Unger, Stefan Svanberg, Uno Unger). 1 ex Hunnebostrand, S-s 9 nov (Eva Johansson, Kalle Källebrink). 1 ex Stora Skarsjön, Ljungskile, U-a 20 nov (Lasse Svensson).

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes* 5-7

Arten häckar numera säkerligen i landskapets samtliga kommuner, möjligen med undantag av Öckerö. Många av häcklokalerna är kända sedan mer än 30 år tillbaka. Totalt har detta år 121 observationer av stenknäck gjorts i lämpliga miljöer under häckningstid. Flera häckningar har konstaterats, bl a 1 par vid Hogar, Strömstad, 2 par vid Hensbacka, Munkedal och 1 par vid Sannäsfjorden, Tanum (samtliga Ingemar Åhlund).

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Totalt gjordes 35 observationer av 49 exemplar, vilket är en god siffra för landskapet. Elva av observationerna gjordes under våren. Vårfynden noterades mellan 3 april-2 maj, höstfynden mellan 7 september-7 november.

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Fem observationer av nio höstflyttande exemplar är långt fler än vanligt.

2 ex mot S Bredfjället, U-a 27 aug (Lasse Svensson). 2 ex mot S Rundsvallen, Ytterby, K-v 1 sep (Lars Gustafsson). 1 ex mot S Industriängarna, S-nd 4 sep (Thomas Liebig). 3 ex str

Nötholmen, Hönö, Ö-ö 4 sep (Magnus Unger, Uno Unger, Stefan Svanberg). 1 ex mot V Tjurpannan, T-m 5 sep (Fredrik Spak).

Dvärgsparv *Emberiza pallasi* Rr

Stenungsunds första fynd av arten gjordes den 12 oktober, då en 1K fågel ringmärktes vid Industriängarna (Thomas Liebig). Se foto på sidan 56! Detta är landskapets fjärde fynd (lika många exemplar); det första gjordes på Hönö 21 oktober 1983, det andra vid Utby, Uddevalla 28 september 1992 och det tredje vid Kvillebäcksdammen på Hisingen 3 oktober 1999.

Sävspärp *Emberiza schoeniclus* anm.värt

Sju vinterobservationer föreligger av totalt 22-23 ex, vilket är betydligt fler än under de senaste åren. Fem fynd från januari, två från december.

1 ex Akzo Nobel, S-nd 1 jan (Stefan Malm). 1 ex Björlanda kile, H-n 4 jan (Uno Unger). 1 ex Lagmansholmen, Säve, H-n 10 jan (Fredrik Spak). 5 ex Tegelviken, Ödsmål, S-nd 15 jan (Lennart Hermansson). 3 ex Björlanda kile, H-n 25 jan (Conny Palm). 4 ex Torslandaviken, H-n 26 dec (Lars Erik Norbäck). 8 ex Tofta kile, Lycke, K-v 31 dec (Anders Åberg).

Fynd som ej godkänts för publicering

Att dessa observationer inte har publicerats beror i nästan samtliga fall på att raritetsrapport saknas. Uppgifterna nedan gäller enbart fynd som behandlas av Rrk Bohuslän (alltså inga från Rrk Göteborgs område).

Ljusbukig prutgås 3 ex Kosterfjorden, S-ad 2004-09-11
Ljusbukig prutgås 1 ex Haby bukt, S-s 2004-09-19
Ljusbukig prutgås 1 ex Haby bukt, S-s 2004-09-21
Praktejder 1 hona Mjölkeröd, T-m 2004-08-28
Svarthalsad dopping 2 juv Kalvöfjorden, O-t 2004-08-12
Svarthalsad dopping 1 ex Kalvöfjorden, O-t 2004-08-17
Svarthalsad dopping 2 ex Kalvöfjorden, O-t 2004-08-27
Svarthalsad dopping 1 1K Kalvöfjorden, O-t 2004-08-30
Svarthalsad dopping 1 juv Kalvöfjorden, O-t 2004-09-01
Gulnäbbad lira 1-3 ex Härmanö, O-t 2004-08-21
Gulnäbbad lira 2 ex Sote huvud, S-s 2004-08-22
Större lira 1 ex Persgrunden, T-m 2004-09-03
Brun glada 1 ex Stensbo, O-t 2004-04-18
Mindre skrikörn 1 2K Varekilsnäs, O-t 2004-04-23
Dvärgörn 1 ex Ödsmåls kile, K-v 2004-04-22
Aftonfalk 1 juv Holmen, U-a 2004-09-12
Jaktfalk 1 juv Härmanö, O-t 2004-11-07
Jaktfalk 1 2K Sote huvud, S-s 2004-02-04
Jaktfalk 1 ex Soteskär, S-s 2004-04-03
Jaktfalk 1 2K Valön, T-m 2004-02-22

Jaktfalk 1 2K Lillesjö, U-a 2004-04-28
 Större beckasinsnäppa 1 ex Haby, S-s 2004-09-12
 Bredstjärtad labb 1 juv Härmanö, O-t 2004-09-19
 Bredstjärtad labb 1 ex Sote huvud, S-s 2004-05-19
 Bredstjärtad labb 1 ex Haby bukt, S-s 2004-08-15
 Bredstjärtad labb 1 juv Sote huvud, S-s 2004-08-21
 Bredstjärtad labb 1 subad Sote huvud, S-s 2004-09-12
 Bredstjärtad labb 1 ex Hållö, S-s 2004-09-19
 Bredstjärtad labb 2 ex Hållö, S-s 2004-09-27
 Bredstjärtad labb 2 ex Väderöarna, T-m 2004-09-05
 Bredstjärtad labb 2 ex Klädesholmen, T-n 2004-08-20
 Fjällabb 1 juv Härmanö, O-t 2004-08-20
 Fjällabb 5 juv Härmanö, O-t 2004-08-21
 Fjällabb 1 juv Härmanö, O-t 2004-08-22
 Fjällabb 1 juv Sote huvud, S-s 2004-08-22
 Fjällabb 1 juv Sote huvud, S-s 2004-08-28
 Fjällabb 1 juv Hållö, S-s 2004-09-19
 Tärnmås 1 juv Härmanö, O-t 2004-09-12
 Tärnmås 1 juv Härmanö, O-t 2004-09-13
 Tärnmås 1 juv Kockholmen, S-ad 2004-08-29
 Tärnmås 1 juv Sote huvud, S-s 2004-09-26
 Tärnmås 1 juv Klädesholmen, T-n 2004-09-27
 Spetsbergsgrißla 1 ex Fiskebäckskil, L-l 2004-11-10
 Gråspett 1 hona Holmen, U-a 2004-01-06
 Gråspett 1 hane Holmen, U-a 2004-11-23
 Vattenpiplärka 1 ex Kockholmen, S-ad 2004-01-04
 Vattenpiplärka 1 ex Tjurpannan, T-m 2004-02-06
 Busksångare 1 ex Björnstensholmen, O-t 2004-05-03
 Lundsångare 1 ex sj Nord-Koster, S-ad 2004-07-12
 Lundsångare 1 ex sj Hällekind, S-ad 2004-08-11
 Snösiska 1 ex Ytterby, K-v 2004-12-12
 Snösiska 1 ex Holmen, U-a 2004-11-18

Fenologi: Första observationsdatum

!	K-v	S-nd	T-n	O-t	L-E	U-a	M-l	L-l	S-s	T-m	S-ad
Gravand	8 feb	20 feb	8 feb	6 feb	!	1 mar	16 mar	14 feb	12 feb	19 feb	29 feb
Bivråk	21 maj	!	13 maj	17 maj	!	27 apr	26 maj	!	!	!	!
Fiskgjuse	6 apr	16 maj	!	18 apr	!	28 mar	!	24 maj	16 apr	25 mar	8 apr
Trana	22 mar	28 mar	!	10 apr	4 apr	17 mar	26 mar	!	17 apr	16 mar	28 mar
Strandskata	28 feb	9 mar	29 feb	6 mar	!	7 mar	!	14 mar	21 feb	29 feb	29 feb
Större strandpipare	28 feb	14 mar	19 mar	14 mar	!	23 mar	!	14 mar	15 mar	21 mar	14 mar
Tofsvipa	19 feb	14 mar	14 mar	15 mar	!	14 mar	!	14 mar	15 mar	14 mar	14 mar
Kärnsnäppa	14 mar	!	!	15 mar	!	!	!	14 mar	17 mar	19 apr	20 mar
Enkelbeckasin	31 mar	!	18 mar	23 mar	1 apr	31 mar	!	22 mar	15 mar	24 apr	30 apr
Rödbena	23 mar	12 apr	!	28 mar	!	18 apr	!	19 mar	11 apr	5 apr	5 apr
Skogssnäppa	28 mar	!	!	5 maj	18 apr	31 mar	3 jun	23 jul	!	12 apr	4 apr
Drillsnäppa	18 apr	1 maj	!	!	5 jun	1 maj	!	!	30 apr	20 maj	26 apr
Silltrut	21 mar	15 mar	!	25 maj	!	10 apr	!	!	!	!	18 mar
Fisktärna	23 apr	24 apr	25 apr	18 apr	!	!	!	25 apr	23 apr	1 maj	15 apr
Skogsduva	28 feb	15 mar	18 mar	14 mar	!	14 mar	!	!	11 mar	20 feb	6 mar
Gök	9 maj	10 maj	15 maj	8 maj	!	!	!	9 maj	9 maj	2 maj	9 maj
Tornseglare	16 maj	!	14 maj	14 maj	!	11 jun	20 maj	!	18 maj	14 maj	9 maj
Sånglärka	18 feb	15 feb	15 feb	18 feb	!	6 mar	16 mar	6 mar	29 feb	21 feb	25 feb
Backsvala	21 apr	!	!	!	!	!	!	!	16 maj	29 apr	!
Ladusvala	21 apr	!	2 maj	19 apr	!	21 mar	!	24 apr	27 apr	22 apr	30 apr
Hussvala	18 apr	4 maj	2 maj	19 apr	!	18 apr	!	30 apr	24 apr	30 apr	16 apr
Trädpiplärka	23 apr	22 apr	!	19 apr	!	24 apr	3 jun	19 apr	29 apr	22 apr	9 apr
Ängspiplärka	14 mar	!	!	13 feb	!	21 mar	18 mar	5 apr	10 feb	20 mar	17 mar
Gulärta	22 apr	!	11 maj	11 maj	!	9 maj	!	!	!	!	1 maj
Forsärta	23 mar	!	!	18 mar	!	19 mar	24 mar	24 mar	24 mar	30 mar	21 mar
Sädesärta	19 mar	3 apr	1 apr	30 mar	!	21 mar	!	2 apr	17 mar	1 apr	16 mar
Järnsparv	1 apr	31 mar	!	31 mar	!	1 apr	!	25 apr	3 apr	31 mar	3 apr
Rödstjört	22 apr	24 apr	8 maj	22 apr	!	29 apr	!	2 maj	28 apr	!	28 apr
Buskskvätta	2 maj	!	!	30 apr	!	30 apr	!	!	1 maj	2 maj	30 apr
Stenskvätta	1 apr	12 apr	2 maj	12 apr	!	18 apr	!	!	31 mar	14 apr	15 apr
Taltrast	29 mar	29 mar	!	19 mar	!	31 mar	!	11 apr	3 apr	24 mar	23 mar
Rödvingetrast	17 mar	4 apr	!	19 mar	!	26 mar	!	5 apr	3 apr	6 apr	27 mar
Dubbeltrast	25 mar	15 mar	!	17 mar	13 jul	14 mar	3 apr	!	18 mar	14 mar	7 mar
Rörsångare	9 maj	!	!	9 maj	!	6 maj	!	!	30 apr	23 maj	7 maj
Härmsångare	11 maj	25 maj	31 maj	16 maj	!	14 maj	24 maj	21 maj	19 maj	19 maj	26 maj
Ärtsångare	28 apr	1 maj	2 maj	2 maj	!	4 maj	!	24 maj	24 apr	1 maj	30 apr
Törnsångare	25 apr	9 maj	!	2 maj	!	9 maj	!	7 maj	2 maj	8 maj	29 maj
Trädgårdssångare	13 maj	!	!	3 maj	!	!	24 maj	!	22 maj	!	30 apr
Svarthätta	28 apr	22 apr	!	3 maj	!	1 maj	!	2 maj	15 apr	1 maj	24 apr
Grönsångare	2 maj	15 maj	!	2 maj	!	3 maj	!	7 maj	8 maj	10 maj	2 maj
Gransångare	3 apr	6 apr	25 maj	12 apr	!	12 apr	!	5 apr	8 apr	11 apr	1 apr
Lövsångare	18 apr	19 apr	!	17 apr	18 apr	16 apr	!	16 apr	22 apr	18 apr	28 apr
Grå flugsnappare	21 maj	!	!	8 maj	!	5 maj	!	!	22 maj	23 maj	2 maj
Svartvit flugsn	28 apr	2 maj	8 maj	2 maj	!	25 apr	!	2 maj	28 apr	!	30 apr
Törnskata	9 maj	19 maj	15 maj	6 maj	!	5 maj	23 jun	!	6 maj	20 maj	30 maj
Hämpling	3 apr	!	!	16 maj	!	28 mar	!	!	3 apr	24 apr	17 apr

Fenologi: Sista observationsdatum

!	K-v	S-nd	T-n	O-t	L-E	U-a	M-l	L-l	S-s	T-m	S-ad
Gravand	20 aug	!	!	24 sep	!	!	!	!	!	6 sep	21 aug
Bivrråk	!	!	!	9 okt	!	24 sep	!	!	!	11 sep	!
Fiskgjuse	1 sep	!	!	!	!	19 sep	!	!	29 aug	7 sep	23 aug
Trana	26 aug	23 aug	!	22 aug	!	10 okt	!	!	!	!	!
Strandskata	!	!	!	31 aug	!	!	!	!	30 okt	!	30 okt
Större strandpipare	8 sep	2 okt	!	7 sep	!	11 sep	!	!	7 okt	4 sep	30 sep
Tofsvipa	14 nov	!	24 sep	31 okt	!	!	!	5 nov	!	!	15 sep
Kärnsnäppa	5 okt	!	!	3 okt	!	!	!	!	2 okt	11 okt	28 okt
Enkelbeckasin	5 nov	!	8 sep	20 nov	!	5 okt	!	!	30 okt	!	19 okt
Rödbena	6 okt	!	!	31 aug	!	23 aug	!	18 aug	12 sep	2 sep	28 aug
Skogssnäppa	1 sep	!	!	24 jul	!	6 aug	!	!	22 aug	!	24 aug
Drillsnäppa	10 sep	!	!	27 aug	!	6 aug	6 aug	!	19 sep	9 aug	28 aug
Silltrut	5 okt	!	!	24 sep	!	!	!	!	7 okt	!	21 aug
Fisktärna	10 okt	10 okt	9 okt	26 okt	!	5 okt	!	22 sep	7 okt	25 sep	13 okt
Skogsduva	26 sep	!	21 nov	!	!	22 sep	16 okt	!	!	10 nov	24 okt
Gök	!	!	13 jul	!	!	!	7 sep	16 sep	!	!	!
Tornseglare	2 sep	!	!	8 sep	!	5 sep	!	19 sep	!	28 okt	2 sep
Sånglärka	28 okt	10 okt	24 sep	24 okt	!	!	!	12 okt	25 okt	25 okt	!
Backsvala	16 sep	!	!	16 sep	!	!	15 sep	!	!	!	!
Ladusvala	26 sep	!	5 okt	24 okt	!	7 okt	!	21 sep	!	!	9 okt
Hussvala	25 sep	!	24 sep	16 sep	!	6 sep	!	19 sep	!	19 sep	11 aug
Trädpiplärka	28 okt	8 aug	!	!	!	!	!	!	!	!	27 aug
Ängspiplärka	28 okt	!	1 okt	!	!	!	!	3 okt	2 okt	25 okt	30 okt
Gulärta	6 sep	14 aug	!	25 sep	!	16 sep	10 sep	10 okt	18 sep	!	5 okt
Forsärta	24 okt	2 okt	10 okt	9 okt	!	2 okt	!	!	23 okt	24 okt	!
Sädesärta	9 okt	16 okt	1 okt	15 okt	!	26 okt	!	7 okt	29 okt	30 sep	31 okt
Järnsparv	!	6 sep	10 okt	!	!	16 sep	!	!	3 okt	!	!
Rödstjört	1 sep	!	!	!	!	4 sep	!	!	25 sep	!	24 aug
Buskskvätta	10 sep	5 sep	!	26 sep	!	!	!	31 aug	29 aug	5 sep	2 sep
Stenskvätta	9 okt	25 sep	!	16 okt	!	5 okt	8 okt	!	1 nov	19 sep	6 okt
Taltrast	16 okt	!	10 okt	!	!	!	!	!	16 okt	!	11 okt
Rödvingetrast	23 okt	12 okt	5 okt	27 okt	!	23 nov	!	23 okt	31 okt	16 okt	16 okt
Dubbeltrast	23 okt	31 okt	10 okt	16 okt	!	18 okt	!	!	23 okt	15 okt	5 okt
Rörsångare	!	15 okt	!	!	!	!	!	!	!	5 sep	!
Svarthätta	26 okt	10 sep	!	!	!	7 okt	!	!	23 okt	9 okt	3 okt
Grönsångare	30 okt	!	!	!	!	!	!	!	!	!	!
Gransångare	!	16 okt	25 sep	9 okt	!	25 okt	26 sep	!	14 nov	28 nov	2 okt
Lövsångare	23 sep	2 okt	!	31 aug	!	26 sep	26 sep	!	!	!	9 sep
Grå flugsnappare	!	!	!	!	!	19 sep	!	!	!	5 sep	!
Törnskata	!	!	5 jul	1 sep	!	!	!	31 aug	31 jul	5 sep	16 sep
Hämpling	16 okt	!	!	!	!	!	!	17 sep	9 okt	7 nov	11 okt

Ringmärkningen på Industriängarna i Stenungsund 2004

Thomas Liebig

Under 2004 har ringmärkningsverksamhet på Industriängarna bedrivits i följande omfattning.

Vår

Denna vår bedrevs ingen fångst i området. 10 starungar i de uppsatta starholkarna ringmärktes dock i maj.

CES

Från maj till och med augusti bedrevs fångst vid 12 tillfällen för det svenska CES-projektet. Detta var det sjunde året vi deltog i denna standardiserade fångst och ringmärkningsverksamhet.

Trenden på fångstplatsen att sångarna är på tillbakagång förstärktes. Roligt var att en näktergal fångades i området, senast detta skedde var 1998.

Höstmärkning

Från den 12 juli och fram till 7 november bedrevs fångst vid 53 tillfällen. Totalt kom 1442 fåglar att nymärkas under hösten.

Återigen var blåmes och talgoxe de arter som fångades i störst antal under hösten, de båda mesarterna hade 2004 en mycket god häckningsframgång. Ett bottenår för alla sångare, en dålig vår och sommar borgade säkert för detta.

Ny art för lokalen blev den unga dvärgsparv som ringmärktes den 12 oktober. Att höksångare märkts på lokalen vid två tillfällen är spännande. I år fångades ingen höksångare, men den 4 september observerades en ungfågel.

Återfynd

12 fynd eller kontroller av fåglar inrapporterades 2004.

En tornfalk märkt som unge på Akzo Nobel den 1 juni 2003 kontrollerades av en ringmärkare i Romanel-sur-Lausanne i Schweiz den 25 december 2003. Falken visade sig vara en hona. 207 dagar hade gått sedan märkningen och falkhonan hade förflyttat sig 1327 km mot SSW.

En lövsångare märkt som ungfågel den 9 augusti 2003 kolliderade med en fönsterruta i Presstorp, Ucklum, Stenungsund den 1 maj, 266 dagar efter märkning.

Dvärgsparven som märktes 12 okt 2004. Foto: Thomas Liebig.

På Hasselgatan i Stenungsund dödades en blåmes av en katt den 21 december 2003. Blåmesen hade märkts den 16 oktober 2003. Att blåmesar rör sig en hel del under hösten visar den mes som kontrollerades på Anholt, Danmark 8 dagar efter märkning den 13 oktober. Blåmeshonan hade rört sig 157 km mot söder.

Den 15 oktober kontrollerades återigen den gamla talgoxhona som ringmärkts på Nidingen den 16 oktober 2002. 2 år och 9 dagar senare kontrolleras honan återigen 87 km norr om Nidingen.

Fyra grönfinkar finns bland årets återfynd och kontroller. En grönfinkshane hittas död på Akzo Nobel den 22 mars, 2 år och 327 dagar efter märkning. En annan grönfinkshane flyger ihjäl sig mot en fönsterruta i Kareby, Kungälv 19 km söder om ängarna. Denna hane dog den 7 mars, 128 dagar efter märkningen. I Hamar, Norge dödas en grönfinkshane av en katt den 12 juli. Hanen hade ringmärkts 5 år och 258 dagar tidigare 305 km söder om Hamar. På Industriängarna kontrolleras en norskmärkt hane den 24 oktober. Fågeln var ringmärkt 9 dagar tidigare i Randaberg, Rogaland 377 km WNW om Stenungsund.

Tre fynd av gråsiskor finns. Den tidigare kontrollerade honan märkt vid Långskär, Åland, Finland den 19 oktober 2002 kontrollerades flera gånger under sommaren. Honan häckade vid Industriängarna som ligger 503 km västsydväst om Långskär.

I Forshälla, Uddevalla kolliderade en gråsiska mot en fönsterruta och dog den 11 mars, 168 dagar och 24 km norr om Stenungsund.

Vid Spillepeng i Malmö kontrollerades en gråsiskehona av den brittiska rasen *cabaret* den 9 oktober. Fågeln hade ringmärkts 1 år och 70 dagar tidigare 282 km NNW om Spillepeng.

Utåtriktad verksamhet

Många grupper av skolelever från högstadium och gymnasium har under hösten gjort studiebesök vid Industriängarna och fått ta del av verksamheten. Totalt har drygt 120 olika personer besökt verksamheten under 2004.

Under hösten läggs ringmärkningssiffror ut veckovis på Internet under adressen: <http://www.stenungsund.snf.se/fagel/index.htm>

Litteraturreferenser

Liebig, T. 1999. Sångarnas flyttning genom Stenungsund. Fåglar på Västkusten 1-99:10-17.

Liebig, T. 1999. Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund. Fåglar i Bohuslän 1999: 9-11.

Liebig, T. 2000. Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund. Fåglar i Bohuslän 2000: 16-17.

Liebig, T. 2001. Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund. Fåglar i Bohuslän 2001:6-8.

Liebig, T. 2002. Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund. Fåglar i Bohuslän 2002:4-6.

Liebig, T. 2003. Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund. Fåglar i Bohuslän 2003:56-58.

Liebig, T. 2004. Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund. Fåglar i Bohuslän, Fågelåret 2003:65 -69.

Pettersson, T. 1999. CES – Sverige 1999. Ringinform 22:31-37.

Pettersson, T. 2000. CES – Sverige 1999. Fågelåret 1999. Vår Fågelvärld, supplement nr 33: 29-33.

Pettersson, T. 2001. CES – Sverige 2000. Fågelåret 2000. Vår Fågelvärld, supplement nr 35: 33-38.

Pettersson, T. 2002. CES – Sverige 2001. Fågelåret 2001. Vår Fågelvärld, supplement nr 37: 31-37.

Pettersson, T. 2003. CES – Sverige 2002. Fågelåret 2002. Vår Fågelvärld, supplement nr 40: 27-33.

Pettersson, T. 2004. CES – Sverige 2003. Fågelåret 2003. Vår Fågelvärld, supplement nr 42: 27-35.

RINGMÄRKTA	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
ÅRSSUMMA:	1861	2053	2256	2392	2432	2832	2964	2049	2581	1490

RINGMÄRKT PÅ INDUSTRIÄNGARNA 1991–2004 (83 ARTER)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
SPARVHÖK	1	1	0	1	0	2	0	0	1	1
ORMVRÅK	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
TORNFALK	5	4	5	11	13	15	11	12	6	0
STRANDSKATA	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
MINDRE STRANDPIPARE	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
TOFSVIPA	0	0	2	0	7	0	0	1	0	0
ENKELBECKASIN	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
SKOGSSNÄPPA	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
RINGDUVA	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
KUNGSFISKARE	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
GRÖNGÖLING	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
SPILLKRÅKA	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
STÖRRE HACKSPETT	0	0	1	1	0	1	2	0	4	1
M. HACKSPETT	1	0	1	0	1	2	0	0	1	1
LADUSVALA	0	0	2	0	0	0	0	0	1	9
TRÄDPIPLÄRKA	11	170	64	85	103	118	69	46	61	23
ÄNGSPIPLÄRKA	166	264	19	166	150	136	69	91	132	71
GULÄRLA	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0
FORSÄRLA	0	0	0	1	0	1	1	0	4	1
SÄDESÄRLA	0	0	4	2	2	0	1	0	1	0
GÄRDSMYG	27	8	8	42	42	97	61	39	24	41
JÄRNSPARV	118	140	73	135	169	210	63	154	153	113
RÖDHAK	24	32	59	84	78	252	88	123	97	85
NÄKTERGAL	3	0	8	5	0	0	0	0	0	1
BLÅHAK	0	0	1	2	0	0	1	0	1	1
SVART RÖDSTJÄRT	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
RÖDSTJÄRT	5	6	1	2	3	1	2	2	4	0
BUSKSKVÄTTA	5	8	15	3	2	7	4	7	1	2
KOLTRAST	5	5	16	18	16	18	20	20	21	21
BJÖRKTRAST	0	0	0	1	2	2	2	2	1	0
TALTRAST	0	1	9	2	2	12	10	12	10	7
RÖDNINGETRAST	0	0	1	2	0	0	4	2	0	1
GRÄSHOPPSÅNGARE	1	3	0	0	3	0	1	0	1	0
SÄVSÅNGARE	2	2	2	4	2	0	2	2	3	0
KÄRRSÅNGARE	68	92	96	104	94	83	42	71	80	45
RÖRSÅNGARE	52	45	83	36	68	34	31	37	30	16
HÄRMSÅNGARE	1	17	17	8	6	3	6	6	9	11
HÖKSÅNGARE	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
ÄRTSÅNGARE	10	8	11	19	15	15	13	7	7	8
TÖRNSÅNGARE	37	60	35	67	52	59	24	22	36	22

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
TRÄDGÅRDSSÅNGARE	35	44	39	55	56	48	52	33	40	22
SVARTHÄTTA	18	18	36	48	47	55	60	35	64	27
BRUNSÅNGARE	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
TAIGASÅNGARE	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
GRÖNSÅNGARE	8	5	6	1	7	2	4	1	16	13
GRANSÅNGARE	8	10	21	25	12	63	28	27	30	44
LÖVSÅNGARE	408	478	354	552	460	322	215	356	253	133
KUNGSFÅGEL	4	4	1	3	5	60	12	8	59	35
GRÅ FLUGSNAPPARE	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0
SV FLUGSNAPPARE	8	13	17	22	13	6	4	9	12	2
SKÄGGMES	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
STJÄRTMES	0	0	0	7	16	7	2	1	36	6
ENTITA	1	3	9	4	3	10	6	9	8	11
TALLTITA	0	0	10	2	0	0	0	0	6	1
TOFSMES	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
SVARTMES	2	1	39	4	2	6	13	8	33	12
BLÅMES	133	189	184	178	216	174	167	203	301	200
TALGOXE	90	118	174	161	191	198	185	221	297	198
NÖTVÄCKA	0	1	1	0	11	2	3	4	8	5
TRÄDKRYPARE	1	0	2	0	2	2	8	2	3	9
TÖRNSKATA	1	2	9	7	2	11	2	2	1	4
VARFÅGEL	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
NÖTSKRIKA	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
SKATA	0	0	2	1	1	1	1	0	2	2
KAJA	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0
KRÅKA	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
STARE	0	0	5	16	17	20	9	9	15	10
PILFINK	1	4	2	1	5	7	1	2	2	5
BOFINK	2	2	20	57	18	35	25	31	42	9
BERGFINK	0	25	13	3	3	5	51	14	3	3
GRÖNFINK	1	85	280	136	95	288	273	115	339	82
STEGLITS	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
GRÖNSISKA	20	8	163	59	115	57	54	25	79	54
HÄMPLING	0	0	1	3	2	2	2	0	0	0
VINTERHÄMPLING	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
GRÅSISKA	472	67	237	101	182	180	1155	212	137	66
SNÖSISKA	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0
DOMHERRE	0	35	28	42	7	0	0	0	8	3
ROSENFINK	0	0	2	0	1	1	0	0	0	0
LAPPSPARV	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
GULSPARV	12	37	27	32	35	41	45	19	47	30
DVÄRGSPARV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
SÄVSPARV	88	29	35	67	73	150	56	46	46	21

Rapportmall för Bohuslän 2005

Rapportera följande	alla	Samtliga observationer
	H	Häckning, även trolig. Ange om möjligt häckningsindici
	Hi	Inlandshäckning
	Rr	Raritetsrapport krävs
	1-12	jan-dec
	x	Fynd ej normalt i tid eller rum, ovanligt stora antal
	fe	Fenologi: första och sista normala fynddatum

Ej angivna arter: skriv raritetsrapport

Rapportera också parkrymlingar, hybrider och annat du bedömer vara intressant

knölsvan	x	klykstjärtad stormsvala	alla	morkulla	12-2
mindre sångsvan	alla	havssula	alla	rödspov	alla
sångsvan	H	storskarv	H	myrspov	x
sädgås	alla	toppskarv	alla	småspov	x
spetsbergsgås	alla	rördrom	alla	storspov	H, 5
blåsgås	alla	gråhäger	H	svartsnäppa	x
grågås	12-1, H	svart stork	alla	rödbena	Hi, 12-2, fe
kanadagås	x	vit stork	alla	gluttsnäppa	x
vitkindad gås	alla	bivråk	6-8, fe	skogssnäppa	fe
prutgås	alla	röd glada	alla	grönbena	H, 6
rostand	alla	havsörn	alla	drillsnäppa	fe
gravand	12-1, fe	brun kärrhök	6-7	roskarl	alla
blåsand	6-7, 12-2	blå kärrhök	6-7, 12-2	smalnäbbad simsnäppa	alla
snatterand	alla	ängshök	Rr (ej ad hane)	kustlabb	6-7
kricka	6-7, 12-2	duvhök	4-6	storlabb	alla
gräsand	x	sparvhök	x	dvärgmås	alla
stjärtand	6-7, 1 2-2	ormvråk	x	skrattmås	H
årta	alla	fjällvråk	x	fiskmås	x
skedand	alla	kungsörn	alla	silltrut	fe
brunand	6-7, 12-2	fiskgjuse	6-7, fe	gråtrut	x
vigg	5-6	tornfalk	6-7, 12-2	vittrut	alla
bergand	alla	stenfalk	6-7, 12-2	havstrut	x
ejder	x	lärfalk	alla	tretåig mås	H
praktejder	Rr (ej ad hane)	pilgrimsfalk	alla	skrântärna	alla
alförrädare	Rr (ej ad hane)	vattenrall	alla	kentsk tärna	alla
alfågel	x	småfläckig sumphöna	alla	fisktärna	fe
sjöorre	6-8	kornknarr	alla	silvertärna	6-7
svärta	6-8	rörhöna	5-8, 12-2	småtärna	alla
knipa	x	sothöna	5-8	svarttärna	alla
salskrake	alla	trana	6-7, fe	vitvingad tärna	Rr (ej ad s-dr)
småskrake	x	strandskata	12-1, fe	sillgrissla	H
storskrake	6-8	skärfläcka	alla	tordmule	H
järpe	alla	mindre strandpipare	alla	tobisgrissla	H
orre	alla	större strandpipare	Hi, fe	alkekung	alla
tjäder	alla	fjällpipare	Rr (ej ad)	lunnefågel	alla
rapphöna	4-7	ljungpipare	6	tamduva	x
vaktel	alla	kustpipare	vår	skogsduva	5-7, fe
fasan	x	tofsvipa	12-1, fe	ringduva	x
smålom	6-7	kustsnäppa	vår	turkduva	H
storlom	6-7	sandlöpare	alla	turturduva	alla
svartnäbbad islom	alla	småsnäppa	vår	gök	fe
vitnäbbad islom	alla	mosnäppa	alla	tornuggla	alla
smådopping	4-7, 12-2	spovsnäppa	vår	berguv	alla
skäggdopping	6-7, 12-2	skärnsnäppa	alla	fjälluggla	alla
gråhakedopping	alla	kärrsnäppa	H, 12-2, fe	hökuggla	alla
svarthakedopping	alla	myrsnäppa	alla	sparvuggla	alla
svarthalsad dopping	Rr (ej ad s-dr)	brushane	H	kattuggla	x
stormfågel	alla	dvärgbeckasin	alla	hornuggla	4-7
grå lira	alla	enkelbeckasin	12-2, fe	jorduggla	alla
mindre lira	alla	dubbelbeckasin	alla		

pårluggla	alla	svarthakad buskskvätta	alla (Rr östlig)	trädkrypare	x
nattskärre	alla	stenskvätta	fe	pungmes	alla
tornseglare	fe	ringtrast	alla	sommargylling	alla
kungsfiskare	alla	koltrast	x	törnskata	fe
biätare	alla	björktrast	x	varfågel	5-7
blåkråka	alla	taltrast	12-2, fe	nötskrika	x
härfågel	alla	rödvingetrast	5-7, fe	skata	x
göktyta	alla	dubbeltrast	12-2, fe	nötkråka	H
gröngöling	x	gräshoppsångare	alla	kaja	x
spillkråka	x	flodsångare	alla	råka	x
större hackspett	x	sävsångare	alla	kråka	x
mindre hackspett	alla	kärrsångare	alla	corp	x
tretåig hackspett	alla	rörsångare	fe	stare	x
trädlärka	H	trastsångare	alla	gråsparv	x
sånglärka	fe	härmsångare	fe	pilfink	x
berglärka	alla	höksångare	alla	bofink	x
backsvala	H, fe	ärtsångare	fe	bergfink	6-7
ladusvala	fe	törnsångare	fe	grönfink	x
hussvala	fe	trädgårdssångare	fe	steglits	alla
trädpiplärka	fe	svarthätta	11-3, fe	grönsiska	x
ängspiplärka	fe	grönsångare	fe	hämpling	fe
rödstrupig piplärka	alla	gransångare	6-8, fe	vinterhämpling	x
skärpiplärka	x	lövsångare	fe	gråsiska	H
gulärka	6-7, fe	kungsfågel	x	bändelkorsnäbb	alla
forsärla	H, fe	grå flugsnappare	fe	mindre korsnäbb	x
sådesärla	12-2, fe	mindre flugsnappare	alla	större korsnäbb	alla
sidensvans	x	svartvit flugsnappare	fe	rosenfink	alla
strömstare	H	skäggmes	alla	tallbit	alla
gårdsmyg	x	stjärtmes	x	domherre	x
järnsparv	12-2, fe	entita	x	stenknäck	5-7
rödhake	x	talltita	x	lappsparv	alla
näktergal	alla	tofsmes	x	snösparv	x
blåhake	alla	svartmes	x	gulspurv	x
svart rödstjärt	alla	blåmes	x	ortolansparv	alla
rödstjärt	fe	talgoxe	x	sävsparv	x
buskskvätta	fe	nötväcka	x		

Raritetsrapport insänds så snabbt som möjligt efter observationen.

Raritetsrapportblankett kommer automatiskt på Svalan för de som rapporterar den vägen, men finns också hos rapportmottagaren eller på vår hemsida: www.bohof.com.

Den vanliga årsrapporten insänds till rapportmottagaren senast **15 januari**.

Årsrapporten skall vara uppställd i systematisk ordning i A4 format, och följande 7 kolumner:

Art - antal - kön, ålder, beteende - lokal - kommun - datum (04-12-31) - observatör.

För att underlätta vårt arbete, sänd gärna rapporten i Excel. Ovanstående rapporteringsmall finns också i Excel på vår hemsida: www.bohof.com

Sänd datoruppgifter per e-post, CD eller diskett. Pappersrapporter accepteras också.

Rapportmottagare: Lars Viktorsson, Stenbackevägen 5, 451 34 Uddevalla
Tel 0522 - 860 37
E-post: lars.v@spray.se

*Årets tuvsnäppa. Haby bukt, Ramsvikslandet 4-5 augusti 2004.
Foto: Peter Backman.*

Styrelsen i Bohusläns Ornitologiska Förening

(gäller fram till årsmötet 2006)

Ordförande	Peter Backman proregulus@swipnet.se Tel mobil 0704-41 76 45
Sekreterare	Sussie Carlström sussie@nyttodata.se Tel 0522-184 01, mobil 0703-32 25 98
Kassör	Kenneth Johansson kennethgjohansson@telia.com Tel 0522-375 24, mobil 0702-31 65 91
Ledamöter	Anna Johansson anna.johansson@uddevalla.se Tel 0528-701 56, mobil 0701-71 54 26 Stefan Avenfors stefan.avenfors@telia.com Tel 0304-413 89, mobil 0706-85 15 86
Suppleanter	Maria Johannessen amalia@telia.com Tel 0304-67 87 87, mobil 0708-68 44 45 Magnus Bladh magnus_bladh@hotmail.com Tel 0522-209 68, mobil 0730-47 29 52

Kommunombud

Kungälv	Gunnar Wikman	Tel 0303-22 00 62
Lilla Edet	vakant	
Lysekil	Mats Tunsvik	Tel 0523-403 44
Munkedal	Staffan Nordgren	Tel 0524-221 61
Orust	Stefan Avenfors	Tel 0304-413 89
Sotenäs	Jan Artursson	Tel 0523-301 31
Stenungsund	Lennart Hermansson	Tel 0303-77 32 50
Strömstad	Kent Wilhelmsson	Tel 0526-127 55
Tanum	Göran Strömberg	Tel 0525-292 95
Tjörn	Nils-Erik Nilsson	Tel 0304-67 75 76
Uddevalla	Ronny Charlesson	Tel 0522-233 61

Rapportmottagare

Lars Viktorsson, Stenbackevägen 5, 451 34 Uddevalla

Tel 0522 - 860 37

E-post: lars.v@spray.se

Bohusläns Ornitologiska Förening 2005